

**TURUN
YLIOPISTO**
Lääketieteellinen
tiedekunta

ERIKOIS-

HAMMASLÄÄKÄRI-

KOULUTUS

OPINTO-OPAS 2017–2020

LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUS

OPINTO-OPAS

voimassa 1.8.2017 alkaen toistaiseksi

OPINTO-OPPAAN KÄYTTÄJÄLLE	3
OPINTO-OPPAAN PÄIVITYKSET	3
ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN KOULUTUSVAATIMUKSET	3
1. HALLINTO JA PÄÄTÖSENTEKO	3
2. OPINTO-OIKEUDEN MYÖNTÄMINEN JA LÄSNÄOLOILMOITUS	5
3. KOULUTUKSEN TAVOITTEET JA RAKENNE	6
4. ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN SUORITTAMINEN	7
4.1 Käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus	7
4.2 Koulutusta ja palveluja koskevia yleisiä määräyksiä	8
4.3 Kriteerit yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen hyväksymiselle	11
4.4 Erikoistuvan hammaslääkärin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi	12
4.5 Teoreettinen koulutus	12
4.6 Moniammatillinen johtamiskoulutus	14
4.7 Valtakunnallinen kuulustelu	15
4.8 Muut kuulustelut	17
4.9. Säteilysuojelukoulutus	17
5. VOIMASSA OLEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	17
6. OPINTOSUORITUSTEN HYVÄKSYMINEN SEKÄ TODISTUKSEN HAKEMINEN SUORITETUSTA KOULUTUKSESTA	17
7. LAILLISTAMINEN ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN JÄLKEEN	18
KOULUTUSOHJELMAT	19
HAMMASLÄÄKETIETEELLINEN DIAGNOSTIIKKA, Suuntautumisvaihtoehtona suurradiologia	19
HAMMASLÄÄKETIETEELLINEN DIAGNOSTIIKKA, Suuntautumisvaihtoehtona suupatologia	21
HAMPAISTON OIKOMISHOITO	26
KLIININEN HAMMASHOITO, Suuntautumisvaihtoehtoina kariologia ja endodontia, parodontologia, protetiikka ja purentafysiologia, sekä lasten hammashoito	28
SUU- JA LEUKAKIRURGIA	34
TERVEYDENHUOLTO	36

OPINTO-OPPAAN KÄYTTÄJÄLLE

Tämä opas on tarkoitettu Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan erikoishammaslääkärikoulutusta suorittavien opinto-oppaaksi 1.8.2017 alkaen toistaiseksi.

Opas sisältää erikoishammaslääkärikoulutusta koskevat koulutusvaatimukset sekä erikoishammaslääkäriin koulutusohjelmien koulutusvaatimukset (opetussuunnitelmat).

Koulutusvaatimukset koskevat kaikkia erikoistumassa olevia riippumatta opinto-oikeuden myöntämisaikajankohdasta. Erikoisalakohtaiset vaatimukset koskevat hammaslääkäreitä, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden erikoistumiskoulutukseen 1.8.2017 alkaen.

Erikoishammaslääkärikoulutusta ohjaa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön [asetus 56/2015](#).

Lisätietoja erikoistumiskoulutuksesta löytyy lääketieteellisen tiedekunnan [internet-sivuilta](#).

OPINTO-OPPAAN PÄIVITYKSET

1.1.2019 tuli voimaan uusi erikoishammaslääkärikoulutuksen haku- ja valintamenettely, ja tiedekuntien dekaanien päätöksestä kevästä 2019 alkaen valtakunnallinen kuulustelu suoritetaan sähköisenä tenttinä tenttiakvaariossa. Opinto-oppaan teksti on päivitetty 21.12.2018 vastaamaan uusia käytäntöjä. Samassa yhteydessä säteilysuojelukoulutuksen vaatimuksia on tarkennettu ja yhtenäistetty. Ilmoittautumiseen perustuvan opinto-oikeuden hakumenettelyn ja luentosalissa suoritettavan paperitentin suhteen noudatetaan oppaan edellistä versiota.

ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN KOULUTUSVAATIMUKSET

Oppaan alkuosassa olevat erikoishammaslääkärikoulutusta koskevat koulutusvaatimukset ovat tiedekunnan johtokunnan hyväksymät määräykset koulutuksen suorittamisesta, ja ne koskevat kaikkia erikoisalaja ja kaikkia erikoistuvia riippumatta opinto-oikeuden myöntämisaikajankohdasta. Koulutusvaatimusten lisäksi erikoistuva suorittaa koulutuksen oman erikoisalansa opetussuunnitelman mukaisesti.

Koulutusvaatimukset sisältävät koulutuksen suorittamiseen liittyviä määräyksiä. Käytännön ohjeet ja [lomakkeet](#) löytyvät tiedekunnan internet-sivuilta.

1. HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

Erikoishammaslääkärikoulutuksen parissa työskentelee monia toimijoita. Varsinainen päätävävalta erikoishammaslääkärikoulutuksesta on Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöllä ja lääketieteellisillä tiedekunnilla. Muut viranomaiset ja toimielimet ovat neuvoa-antavia tai niiden tehtävänä on koulutuksen kehittäminen ja koordinointi. Seuraavassa on kerrottu eri toimijoiden sekä erikoistuvan hammaslääkäriin, koulutuksen vastuuhenkilön, kouluttajien ja ohjaajien tehtävistä.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM) on ylin ohjaava viranomainen erikoistumiskoulutuksessa. STM antaa asetuksen erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksesta. Asetuksessa säädetään koulutusohjelmista, niiden pituuksista, koulutukseen ottamisesta ja suorittamisesta ja siitä missä yliopistoissa erikoistumiskoulutuksen voi suorittaa.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön alainen **Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)** myöntää lissensiaatin tutkinnon jälkeen hakemuksesta oikeuden harjoittaa hammaslääkäriin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Myös erikoishammaslääkäriin koulutuksen suorittaneet hakevat Valviralta erikoishammaslääkäriin ammatinharjoittamisoikeutta.

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan tehtävänä on antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammatti toiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994 ja 1030/2000).

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan yhteydessä itsenäisesti toimivan **valtakunnallisen erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäri- sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen koordinaatiojaoston**, jonka tehtävänä on arvioida kansallisia erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen tarpeita, sekä tehdä aloitteita koulutuksen kehittämiseksi. Jaoston kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Alueelliset neuvottelukunnat toimivat yliopistojen yhteydessä alueellisina yhteistyöeliminä erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen määrällisessä ja laadullisessa kehittämisessä ([asetus 56/2015](#)). Lisäksi alueelliset neuvottelukunnat tekevät selvitykset koulutuspaikkojen saatavuudesta sekä antavat lausunnot yliopistolle koskien poikkeuspäätöstä yliopistosairaalan ulkopuolella suoritettavan koulutusajan vaatimuksesta ([asetus 56/2015](#)). Neuvottelukunnissa ovat edustettuina yliopisto sekä sen vastuualueen yliopistollinen keskussairaala, sairaanhoitopiirit, perusterveydenhuolto, suun terveydenhuolto, aluehallintavirasto, ja opiskelijat.

Lääketieteellisen tiedekunnan (koulutusyksikkö) toimivaltaan kuuluu päättää siitä, mitkä virat, toimet tai tehtävät ovat erikoishammaslääkärikoulutukseen soveltuvia koulutusvirkoja. Koulutusyksiköt hyväksyvät koulutussopimukset yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen kanssa. Koulutusyksiköt hyväksyvät erikoistumaan haakeutuvat koulutusohjelmiin, hyväksyvät koulutussuunnitelmat, nimeävät vastuuhenkilöt, kouluttajat ja kuulustelijat, käsittelevät palvelua ym. opintoja koskevia asioita sekä antavat todistuksen suoritetusta koulutuksesta. Koulutusyksiköt valvovat erikoishammaslääkärikoulutusta vastuualueensa sairaaloissa, terveyskeskuksissa ja muissa yksiköissä.

- **Tiedekunnan johtokunta** päättää mm. koulutusvaatimuksista, opetussuunnitelmista, valintaperusteista ja aloituspaikkamääristä erikoistumiskoulutukseen ja ratkaisee tiedekunnan kannalta laajakantoiset ja periaatteelliset asiat.
- **Dekaani** hyväksyy uudet opiskelijat erikoistumiskoulutukseen sekä myöntää todistuksen suoritetusta koulutuksesta. Dekaanin myös mm. valvoo tiedekunnan toimintaa, ja vastaa sen kehittämisestä ja tehokkaasta ja tuloksellisesta toiminnasta.
- **Ammatillisen jatkokoulutuksen toimikunnan** tehtävänä on vastata ammatillisen jatkokoulutuksen kehittämisestä ja koordinoinnista Turun yliopiston vastuualueella. Toimikunta käsittelee erikoishammaslääkärikoulutukseen liittyviä asioita, ohjaa koulutuksen käytännön toteutumista ja vastaa myös erikoislääkärikoulutuksesta, yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ja erikoislääkärien lisäkoulutusohjelmista.
- **Koulutusohjelman vastuuhenkilö** toimii oman koulutusohjelmansa osalta asiantuntijana ja vastaa koulutusohjelman toteuttamisesta. Vastuuhenkilön tulee hyväksyä erikoistuvan hammaslääkäriin henkilökohtainen koulutussuunnitelma sekä seurata ja arvioida koulutuksen ja oppimisen edistymistä. Vastuuhenkilö hyväksyy erikoistuvien hammaslääkärien opintosuoritukset osaksi koulutusta.

Yliopistollisissa sairaaloissa ja muissa koulutuspaikoissa, joiden kanssa on tehty koulutussopimukset, suoritetaan erikoistuvien valinnat koulutusvirkoihin. Erikoistuvan hammaslääkäriin valinnasta koulutusvirkaan neuvotellaan vastuuhenkilön kanssa.

Kouluttaja on koulutusohjelman vastuuhenkilön nimeämä. Hän vastaa osaltaan koulutuksen toteutumisesta ja osallistuu arviointiin. Kun yliopisto on myöntänyt hänelle koulutusoikeudet, vastaa ao. kouluttaja koulutuspaikan koulutusedellytyksistä ja osallistuu arviointiin.

Henkilökohtainen ohjaaja (tutor) on erikoistuvan hammaslääkäriin tukihenkilö ja ohjaa erikoistuvaa hammaslääkäriä tämän työtehtävissä ja huolehtii laaditun koulutussuunnitelman tarkoituksenmukaisuudesta sekä teoriakoulutuksen että käytännön koulutuksen osalta. Ohjaaja osallistuu myös arviointeihin.

Koulutusyksiköiden tulee toimia keskenään yhteistyössä perustaessaan koulutusohjelmia, vahvistaessaan koulutusvaatimuksia ja järjestäessään niihin kuuluvaa koulutusta. Koulutusyksikkö myös päättää yleislääketieteen erityiskoulutukseen liittyvistä asioista.

Erikoistuvan hammaslääkärin edellytetään tutustuvan koulutusvaatimukseen, opinto-oppaassa selvitettyihin oman erikoisalansa vaatimukseen (=opetussuunnitelmaan) ja osallistuvan henkilökohtaisen koulutussuunnitelman laatimiseen sekä lokikirjan pitämiseen saamastaan koulutuksesta. Lisäksi hänen tulee osallistua oman oppimisen arviointiin ja koulutuksen kehittämiseen.

2. OPINTO-OIKEUDEN MYÖNTÄMINEN JA LÄSNÄOLOILMOITUS

Erikoishammaslääkärin koulutusta suorittamaan voidaan ottaa henkilö, joka on saanut Suomessa oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja joka on työskennellyt päätoimisesti hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä vähintään kaksi vuotta (L1355/2014). Ammatinharjoittamisoikeudet myöntää Sosi- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) terveydenhuollon ammattihenkilölain nojalla (559/94, muutettu lailla 1030/2000). Opinto-oikeutta ei voida myöntää rajoitetun luvan perusteella, eli jos laillistus on määräaikainen ja/tai johonkin tiettyyn sairaalaan/terveyskeskukseen sidottu.

Opinto-oikeutta anotaan yliopistolta, jonka vastuualueella erikoishammaslääkärikoulutus on tarkoitus suorittaa.

Erikoistujalla voi olla kerrallaan voimassa vain yksi opinto-oikeus vain yhdessä yliopistossa.

Erikoistumisvirkoihin pääsy ja niissä toimiminen edellyttää henkilön soveltuvuutta kyseiselle erikoisalalle. Valinta erikoistumisvirkoihin tapahtuu terveyspalvelujärjestelmässä.

Erikoistuva suorittaa koulutuksen niiden vaatimusten mukaan, jotka ovat voimassa opiskeluoikeuden myöntämisaikana. Opiskelijan on mahdollista siirtyä suorittamaan koulutus uusimpien vaatimusten mukaisesti. Opiskelupaikan vastaanottavan erikoistujan edellytetään tutustuvan koulutusvaatimukseen. Koulutus suoritetaan opintooppaan vaatimusten mukaisesti. Valtakunnallinen kuulustelu suoritetaan kuitenkin aina viimeisimpien vaatimusten mukaisesti.

1.8.2018 alkaen lukuvuosittainen ilmoittautuminen yliopistoon ei koske ammatillista jatkokoulutusta suorittavia. Lääketieteellisessä tiedekunnassa erikoishammaslääkärin 3-vuotista koulutusta suorittavilla ilmoittautuminen merkitään lukuvuosittain automaattisesti 6 vuoden ajan, jonka jälkeen läsnäolo kirjataan tiedekunnan tarkastelun perusteella. Erikoishammaslääkärin 6-vuotista suu- ja leukakirurgian koulutusta suorittavilla ilmoittautuminen merkitään lukuvuosittain automaattisesti 10 vuoden ajan, jonka jälkeen läsnäolo kirjataan tiedekunnan tarkastelun perusteella. Mikäli opiskelijalla on yksikin voimassaoleva perus- tai jatkotutkinnon suoritusoikeus (esim. tieteellisen jatkotutkinnon suorittaminen samanaikaisesti), hän ilmoittautuu sen mukaan lukuvuosittain.

Kielitaito

Laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta ([1200/2007](#), 18a§) säädetään, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito.

Opiskelijan tulee itse huolehtia siitä, että hänellä on riittävä, lain mukainen kielitaito opintojen suorittamiseksi terveyspalvelujärjestelmässä. Kielitaito todistetaan opinto-oikeutta hakiessa. Suomen kielellä suoritettu perusopetus, toisen asteen tutkinto tai korkeakoulututkinto riittävät todisteeksi suomen kielen taidosta. Suomen kielen taidon voi todistaa myös suorittamalla Opetushallituksen yleisen kielitutkinnon (YKI) vähintään tasolla 4 kokeen kaikissa osakoikeissa tai Valtionhallinnon kielikokeen vähintään arvosanalla hyvät taidot kaikista osa-alueista. Suoritus ei saa olla yli 2 vuotta vanha hakuun osallistuessa.

Koulutusohjelman ja koulutusyksikön vaihtaminen

Koulutusohjelman vaihtaminen tapahtuu samaa menettelyä noudattaen kuin haettaessa ensimmäistä kertaa opinto-oikeutta erikoishammaslääkärikoulutukseen. Vaihtaessaan koulutusyksikköä erikoistuvan hammaslääkärin on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn.

3. KOULUTUKSEN TAVOITTEET JA RAKENNE

Erikoishammaslääkärin koulutuksen koulutusohjelmat

Erikoishammaslääkärikoulutuksen koulutusohjelmat ovat hampaiston oikomishoito, hammaslääketieteellinen diagnostiikka, kliininen hammashoito, suu- ja leukakirurgia sekä terveydenhuolto.

Kliininen hammashoito on jakautunut suuntautumisvaihtoehtoihin, jotka ovat kariesoppi ja endodontia, parodontologia, lasten hammashoito sekä protetiikka ja purentafysiologia. Hammaslääketieteellisen diagnostiikan suuntautumisvaihtoehtoista Turun yliopistossa koulutetaan suurradiologiaa ja suupatologiaa.

Koulutuksen tavoitteet

Erikoishammaslääkärikoulutuksen tavoitteena on perehdyttää hammaslääkäri erikoisalansa tieteelliseen tietoon ja tiedonhankintaan sekä antaa hänelle valmiudet alansa erikoishammaslääkärin tehtäviin, ammattitaidon ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen sekä toimimiseen erikoishammaslääkärinä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä. Koulutuksen tulee antaa erikoishammaslääkärille valmiudet hallita vaativia diagnostisia menetelmiä sekä suunnitella ja toteuttaa erikoisalansa vaativa sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito yksilö- ja väestötasolla. Koulutuksen tavoitteena on lisäksi, että hammaslääkäri perehtyy terveydenhuollon suunnitteluun, hallintaan, johtamiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön ([asetus 56/2015](#), 2 §.)

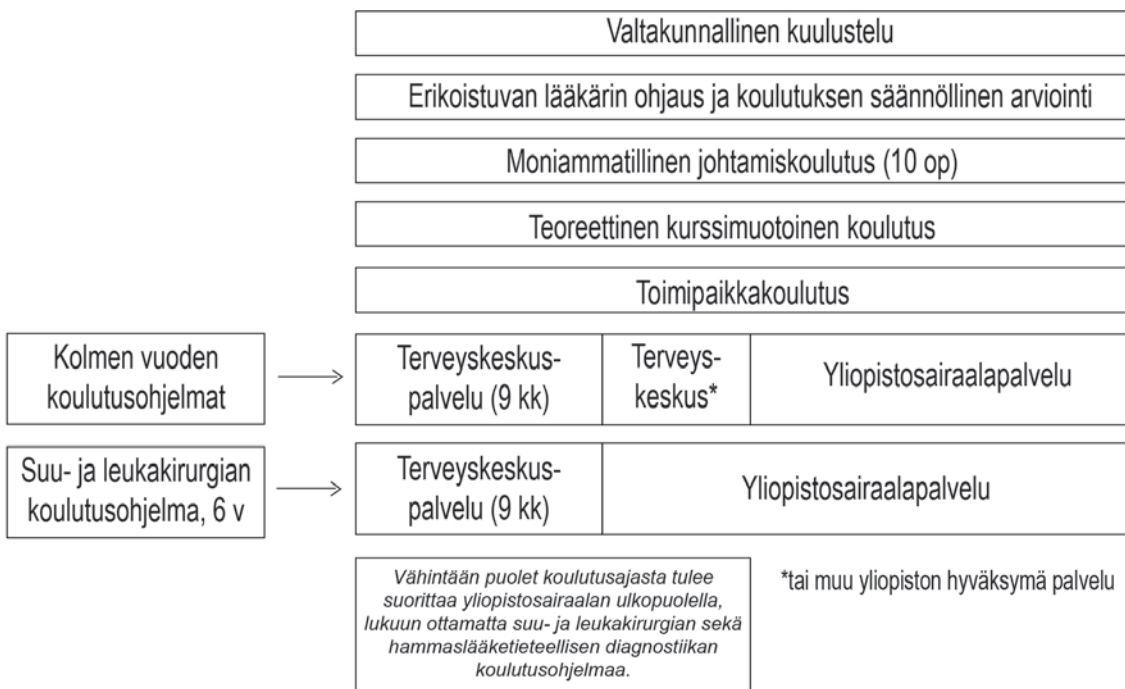
Erikoishammaslääkärikoulutuksen tulee olla suunniteltua ja ohjattua. Erikoistuva hammaslääkäri osallistuu normaaliin kliiniseen työhön ja hankkii näin erikoisalansa käytännön taidot. Erikoistuvan hammaslääkärin tulee osallistua oman oppimisen ja koulutuksen kehittämiseen ja arviointiin.

Koulutuksen rakenne

Erikoishammaslääkärin koulutus kestää täystoimisesti opiskellen kolme vuotta. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman pituus on kuusi vuotta. Koulutuksen aloittamisen edellytyksenä on hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto, laillistaminen sekä kahden vuoden työskentely päätoimisesti hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä.

Koulutus jakaantuu 1) teoreettisen opetukseen, 2) käytännön koulutukseen ja toimipaikkakoulutukseen, 3) moniammatillisen johtamisen opintoihin, 4) oman oppimisen ja koulutuksen toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin sekä 5) valtakunnalliseen kuulusteluun.

Erikoishammaslääkärikoulutuksen rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviokuvassa.

4. ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN SUORITTAMINEN

4.1 Käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutuksen tulee olla suunniteltua ja ohjattua. Erikoistuva osallistuu kliiniseen työhön potilaita hoitavana tai tutkivana tai potilasnäytteiden tutkimisesta huolehtivana hammaslääkärinä tai toimimalla muissa hammaslääketieteen tai terveydenhuollon asiantuntemusta vaativissa tehtävissä. Täten hän hankkii erikoisalansa käytännön taidot asianomaisen yksikön palveluksessa olevan kouluttajan valvonnassa.

Terveyskeskuspalvelu, erikoisan koulutus ja yliopistosairaalan ulkopuolinen palvelu

[Asetuksen 56/2015](#) (7 §) mukaan koulutusajasta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen sairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Sääntö ei koske terveyskeskuksessa suoritettavaa koulutusaikaa lukuun ottamatta hammaslääketieteellisen diagnostiikan eikä suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaa.

Kolmen vuoden koulutusohjelmissa yliopistosairaalapalvelua voi suorittaa maksimissaan 18 kuukautta ja minimivaatimus on 12 kuukautta. Koulutusohjelman vastuuhenkilö päättää oppialakohtaisesti yliopistosairaalapalvelun määrästä (12–18 kuukautta).

Yliopisto voi myöntää erikoisalakohtaisesti luvan poiketa edellä mainitusta yliopistollisen sairaalan ulkopuolella suoritettavan koulutuksen kestoja koskevasta vaatimuksesta, jos keskussairaalat tai muut sairaalat eivät voi osoittaa koulutuspaikkaa kohtuullisen ajan kuluessa ([asetus 56/2015](#), 7§). Ennen luvan myöntämistä yliopiston on pyydettävä lausunto erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen alueelliselta neuvottelukunnalta. Lupa voidaan myöntää enintään kolmen vuoden ajaksi kerrallaan.

Käytännön koulutusta (yliopistosairaalan ulkopuolista koulutusta) voi suorittaa ainoastaan yliopiston hyväksymässä koulutusvirassa, -toimessa tai -tehtävässä. Mikäli koulutusta suoritetaan sijaisuuksissa, koulutuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että erikoistuvalla hammaslääkärillä on myönnetty opinto-oikeus ja että erikoistuva

hammaslääkäri osallistuu yliopiston järjestämään teoreettiseen koulutukseen vastuuhenkilön kanssa sovitulla tavalla. Tiedekunnan hyväksymät koulutuspaikat ovat listattuina tiedekunnan [internet-sivuilla](#).

Terveydenhuollon erikoistumisvirkaan haetaan yliopiston viranhakukäytäntöjen mukaisesti.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Koulutustilaisuudet voivat olla seminaareja, demonstraatioita tai tilaisuuksia, jossa käydään järjestelmällisesti läpi oman erikoisan ja terveydenhuollon kokonaisuuden keskeisiä kysymyksiä.

4.2 Koulutusta ja palveluja koskevia yleisiä määräyksiä

Erikoisalakohittaiset opetussuunnitelmat ovat listattuina opinto-oppaan loppuosassa.

Erikoishammaslääkärin koulutukseen voidaan hyväksyä palveluita ja muita suorituksia (kuten teoreettinen koulutus), jotka ovat suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon ja sitä seuranneen laillistuksen jälkeen. Laillistuksen tulee olla voimassa koko erikoistumisen ajan. Mikäli laillistuksessa on katkoksia, ei niiltä ajoilta voida hyväksyä palvelua eikä muita suorituksia osaksi koulutusta. Ulkomailla hammaslääkärin tutkinnon suorittaneella erikoistujalla tulee olla voimassa oleva lupa toimia hammaslääkärinä Suomessa.

Palveluiden laskeminen

Palveluajat

Erikoishammaslääkärikoulutus (sekä terveyskeskuspalvelu että erikoisan palvelut) suoritetaan ensisijaisesti kokopäivätyössä. Mikäli palvelulle asetetut tavoitteet saavutetaan, se on mahdollista suorittaa myös osittain osaaikaisena. Osa-aikainen palvelu on kuitenkin oltava vähintään 50 % kokopäiväisestä palvelusta. Tällöin koulutusaika vastaavasti pitenee.

Kahta tai useampaa alle 50 %:n työajalla samalla ajanjaksolla, eri työnantajan palveluksessa tehtyä palvelujaksoa ei voi yhdistää siten, että ne muodostavat yhteensä 100 % palvelusuhteen. Jos esimerkiksi yksi palvelujakso on samalla ajanjaksolla 60 % kokopäiväisestä palvelusta ja jälkimmäinen 40 % kokopäiväisestä palvelusta, ainoastaan ensimmäinen (eli 50 % kokopäiväisestä palvelusta ylittävä) palvelu hyväksytään. Mikäli palvelujaksot ovat molemmat 50 % ja 50 %, voidaan molemmat palvelujaksot hyväksyä.

Osa-aikaisesta palvelusta tulee sopia etukäteen koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa, mikäli yli puolet koulutuksesta suoritetaan osa-aikaisena.

Lyhin erikoiskoulutukseksi hyväksyttävä yksittäinen palvelujakso on vähintään yksi kuukausi (kalenterikuukausi tai 30 päivää). (Palvelujakso=työsuhteen kesto, josta vähennetään keskeytykset ohjeiden mukaisesti.)

Palveluita voidaan laskea hyväksi koulutukseen vain siihen päivämäärään asti, mihin palvelustodistus on päivätty. Jos työsuhte on ollut esimerkiksi ajalla 1.1.2018–31.3.2018, mutta todistus on päivätty 15.2.2018, lasketaan palveluita koulutukseen hyväksi vain ajalta 1.1.2018–15.2.2018 (yhteensä 1kk 15pv).

Keskeytyksien vaikutus

Kunakin koulutusvuonna (kalenterivuonna) sairaudesta tai muusta pätevistä syistä pidetystä virkavapaudesta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta ja opintovapaasta tenttiin lukua varten voidaan lukea koulutukseen yhteensä yksi kuukausi (30 päivää), mikäli virkamääräys on voimassa. Yhteen lapseen liittyvästä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan lukea koulutukseen kuitenkin vain kuukausi, vaikka loma/vapaat jakautuisivat eri vuosille. Yksityisasian vuoksi otettu virkavapaus pidentää palvelua virkavapauden ajan.

Keskeytyspäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

- vuosilomapäivät

- lomarahavapaat
- säästövapaat (palkalliset)
- aktiivivapaat
- päivystysvapaat
- täydennyskoulutus (työn edellyttämä/palkallinen)
- ulkomainen koulutus (palkallinen)

Jos aktiivivapaiden tai muiden yllämainittujen vapaiden määrä on poikkeuksellisen suuri, on erikoisalan vastuuhenkilön varmistettava siitä että koulutuksen oppimistavoitteet saavutetaan. Tarvittaessa erikoisalan vastuuhenkilö voi määrätä lisäpalvelua, mikäli todetaan että opiskelija ei ole saavuttanut jaksolle asetettuja oppimistavoitteita.

Kun mm. seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan palvelusta, mikäli palvelussuhde on ollut voimassa:

- sairausloma (palkallinen)
- tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
- pakottavat perhesyyt
- äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)
- opintovapaalain mukainen opintovapaa
- opiskelu (palkaton)
- lomaloma kuulustelua varten
- puolustusvoimien kertausharjoitukset
- lomautukset/säästösyöt

Seuraavat päivät vähennetään suoraan palvelusta:

- yksityisasia (palkaton)
- virkavapaus/työloma (palkallinen/palkaton)
- sairausloma (palkaton)
- hoitovapaa (palkaton)
- vuorotteluvapaa (palkaton)
- sopeuttamisvapaa

Muissa viroissa suoritettu palvelu

Erikoishammaslääkärin koulutukseen sisällytettäviä palveluita suoritetaan yliopiston hyväksymässä koulutusvirassa, -toimessa tai -tehtävässä. Kolmen vuoden koulutusohjelmissa puolet palvelusta (18 kk) tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa. Kolmen vuoden koulutusohjelmissa yliopistosairaalapalvelua voi suorittaa maksimissaan 18 kuukautta ja minimivaatimus on 12 kuukautta. Koulutusohjelman vastuuhenkilö päättää oppialakohtaisesti yliopistosairaalapalvelun määrästä (12–18 kuukautta).

Koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymä palvelu **erikoishammaslääkärin pätevyyttä edellyttävässä virassa, toimessa tai tehtävässä** hyväksytään erikoiskoulutukseksi edellyttäen, että erikoistuva hammaslääkäri osallistuu varsinaisissa koulutusviroissa oleville tarkoitettuun koulutukseen ja että hänellä on kouluttaja.

Toimimista **yliopiston opettajan, yliopistonlehtorin, kliinisen opettajan, assistentin tai päätoimisen tuntiopettajan virassa** hyväksytään tapauskohtaisesti erikoistumiskoulutukseen erikoisalan vastuuhenkilön päätöksellä edellyttäen, että toimintaan liittyy alan sivuvirka yliopistollisessa keskussairaalamme, terveyskeskuksessa tai kliinistä toimintaa palvelun sisällön perusteella. Opettajana/lehtorina/assistenttina toimiminen ei korvaa pakollista 9 kuukauden terveyskeskuspalvelua eikä yliopistosairaalapalvelun minimivaatimusta (12 kuukautta).

Toisen yliopiston erikoistumisvirassa suoritettu palvelu voidaan hyväksyä ko. koulutusohjelman vaatimusten mukaiseksi palveluksi. Palvelujaksoista on esitettävä työtodistukset, joista käy ilmi palvelussuhde-aika, mahdollinen osa-aikaisuus sekä kaikki keskeytykset. Mikäli keskeytyksiä ei ole, tulee siitä olla maininta työtodistuksessa.

Tutkijana toimiminen

Erikoisalan koulutukseen voidaan hyväksyä ennalta sovitun suunnitelman mukaan päätoimisena tutkijana toimimista, mikäli koulutusohjelman kliiniset tavoitteet saavutetaan. Tutkimustyön tulee olla erikoisalaan liittyvää ja vastuuhenkilön puoltamaa. Tutkijana toimiminen ei korvaa pakollista 9 kuukauden terveystieteiden palvelua eikä yliopistosairaalan palvelun minimivaatimusta (12 kuukautta).

Erikoisalan vastuuhenkilö voi harkintansa mukaan hyväksyä tutkimustyötä joustavasti osaksi erikoistujan koulutusta, vaikka se ei olisi min. 18,5h/vko eikä min. 50 % kokoaikaisesta palvelusta.

Palvelu ulkomailla

Osa erikoishammaslääkärin koulutukseen kuuluvasta palvelusta voidaan suorittaa ulkomailla. Erikoisalan vastuuhenkilö päättää ulkomaisen palvelun hyväksymisestä palvelun sisällön ja suorittamispaikan perusteella. Pakollista 9 kuukauden terveystieteiden palvelua ei voi kuitenkaan suorittaa kokonaan ulkomailla, vaan vähintään 6 kk on tehtävä Suomessa. Lopun 3 kuukauden suorittamisesta/hyväksymisestä päättää vastuuhenkilö. Ulkomaisen kliinisen palvelun hyväksymisen edellytyksenä ovat hammaslääkärin oikeudet kyseisissä maassa.

Erikoishammaslääkärin koulutukseen voidaan lukea hyväksi palvelua, joka on tehty ulkomailla ennen erikoistumisen aloittamista. Palvelun hyväksymisen edellytyksenä on hammaslääkärin oikeudet kyseisessä maassa. Koulutusohjelman vastuuhenkilö tekee päätöksen ulkomaisen palvelun hyväksymisestä koulutukseen.

Erikoistujan on esitettävä ulkomailla tehdystä palvelusta suomen, ruotsin tai englanninkielinen työtodistus. Todistuksesta on käytävä ilmi palvelun sisältö, ajanjakso sekä mahdolliset keskeytykset tai maininta siitä ettei niitä ole.

Suoritusten vanheneminen

Erikoisalan palvelu ja teoreettinen koulutus, joka on suoritettu viimeisten 6 vuoden aikana, hyväksytään palveluksi erikoishammaslääkärin koulutusta varten. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmassa hyväksytään palvelu, joka on suoritettu viimeisten 10 vuoden aikana. Moniammatillisten johtamisopintojen 10 op kokonaisuus ei vanhene, mutta yksittäiset teoreettiset johtamiskoulutuksen kurssit vanhenevat 10 vuodessa. Valtakunnallinen kuulustelu vanhenee neljässä (4) vuodessa. Vanhenemissäännöt koskettavat myös toista erikoistumistutkintoa/koulutusta suorittavia.

Pakollinen, kaikille erikoisaloille yhteinen 9 kuukauden terveystieteiden palvelu ei vanhene. Jos koulutukseen kuuluu palvelua terveystieteiden keskuksessa enemmän kuin 9 kuukautta, tämä ylimenevä osa koulutuksesta vanhenee yllä mainittujen vanhenemissäntöjen mukaisesti.

Ertiyisestä syystä erikoistuva voi saada pidennystä suoritustensa voimassaoloon (esim. äitiys- ja vanhempainloma, tutkimustyö). Hoitovapaan osalta palvelujen vanhenemisessä voidaan pidennyksenä huomioida äitiys- ja vanhempainrahan oikeuttava aika (noin yksi vuosi).

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisessa ja tunnistamisessa (AHOT) noudatetaan tiedekunnan määräyksiä.

Aiemman erikoishammaslääkärin koulutuksen aikana tai muuten hankittu osaaminen voidaan hyväksyä, mikäli opiskelija osoittaa saavuttaneensa opintojaksolle asetetut oppimistavoitteet. Aiempi erikoishammaslääkärin koulutus

Suomessa tai muussa maassa ei oikeuta automaattiseen hyväksilukemiseen. Tarvittaessa osaamisen varmistamiseksi opiskelijalle voidaan määrätä kuulustelu, haastattelu, lisäpalvelua tmv. erikoisalan vastuuhenkilön harkintansa mukaan tarpeelliseksi katsomiaan osaamisen arvioimisen keinoja.

Opiskelijan vastuulla on tehdä esitys hänen aiemmin hankkimansa osaamisen tunnustamisesta.

4.3 Kriteerit yliopistosairaalan ulkopuolisten koulutuspaikkojen hyväksymiselle

Läketieteelliset tiedekunnat valvovat erikoishammaslääkärikoulutusta. Tiedekunta voi hyväksyä kriteerit täyttäviä yliopiston ulkopuolisia terveydenhuollon yksiköitä koulutuspaikoiksi, jotta voidaan taata riittävien valmiuksien saaminen erikoishammaslääkärikoulutuksen aikana.

Kriteerejä, jotka huomioidaan myönnettäessä koulutusoikeuksia ja koulutusaikaa:

Kouluttajan:

- tulee olla alan erikoishammaslääkäri
- tulisi olla ensisijaisesti alan dosentti
- kouluttajalla tulisi olla pedagogista koulutusta.

Koulutuspaikan resurssit:

- tautikirjon tulee olla riittävän monipuolinen ja yliopistosairaalan opetusta täydentävä
- yksikön tulee päivystää niillä aloilla, joilla päivystys on olennaista, ja takapäivystyksen tulee olla kunnossa
- yksikössä tulee olla sopiva alan kirjasto, jossa on erikoisalan tenttivaatimuksissa vaadittavat kirjat ja lehdet sekä elektroniset tiedonsaantijärjestelmät
- toimipaikkakoulutusta (mm. säännöllinen meeting-toiminta) edellytetään 2-5 tuntia viikossa, lukukausien aikana toimipaikkakoulutuksen lisäksi tulee järjestää muuta, erikoistuvien hammaslääkäreiden tarpeista lähtevää koulutusta, joka määritellään koulutussopimuksessa. Erikoistuvien hammaslääkäreiden tulee myös voida osallistua (evo-raham tai aluehallintoviraston kautta työntäjille maksettavan tuen turvin) toimipaikan ulkopuoliseen koulutukseen.

Koulutussopimus

Koulutusoikeuksia hakevan yksikön tulee ottaa yhteyttä ko. koulutusohjelman vastuuhenkilöön ja sopia koulutussopimuksesta ja sen sisällöstä. Ulkopuolisen koulutuspaikan hyväksymisestä päättää kyseisen erikoisalan vastuuhenkilö. Koulutussopimuksesta tulee käydä ilmi hyväksyttävä koulutusaika, kouluttajat (ehi), virkamäärä, sekä mitkä valmiudet koulutettavan tulee saavuttaa palvelun aikana. Erikoistuvalla hammaslääkärille tulee nimetä henkilökohtainen ohjaaja. Erikoistuvan edistymisen arviointiin tulee käyttää muodollista seurantajärjestelmää (lokikirja ja säännöllinen arviointi). Jos koulutuspaikan toiminnassa tapahtuu oleellisia muutoksia, harkitaan koulutusoikeuksia uudelleen.

Henkilökohtainen koulutussopimus

Silloin kun ei ole tarkoituksenmukaista tehdä pysyvää koulutuspaikkasopimusta, voidaan tarpeen mukaan tehdä erikoistuvaa hammaslääkäriä koskeva henkilökohtainen koulutussopimus. Sopimus tarkoittaa, että koulutusohjelman vastuuhenkilö ja sairaalassa tai terveyskeskuksessa oleva kouluttaja tekevät yhdessä erikoistuvan kanssa koulutussopimuksen, jossa määritellään hyväksyttävä koulutusaika sekä opeteltavat tiedot ja taidot. Henkilökohtaisen koulutussopimuksen hyväksyy koulutusohjelman vastuuhenkilö.

Koulutussopimuslomakkeet löytyvät tiedekunnan [internet-sivuilta](#), ja alkuperäinen sopimus toimitetaan tiedekuntaan.

4.4 Erikoistuvan hammaslääkärin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Henkilökohtainen koulutussuunnitelma ja lokikirja

Saatuun opinto-oikeuden erikoistuva hammaslääkäri tekee henkilökohtaisen erikoistumiskoulutuksen suunnitelman, jonka vastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa kouluttaja käyvät läpi erikoistumiskoulutuksen alussa. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi koulutukselle asetettavat tavoitteet sekä eri koulutusvaiheiksi hyväksyttävät ajanjaksot ja suunnitellut koulutuspaikat. Koulutuksen seurannasta vastaa vastuuhenkilö.

Erikoisalan vastuuhenkilön tulisi tarjota erikoistujalle ao. erikoisalan lokikirja koulutuksen alussa. Erikoisala vastaa lokikirjan sisällöstä, ja erikoistuva lääkäri ja hänen ohjaajansa siihen tulevien merkintöjen ajantasaisuudesta. Lokikirjan merkinnöillä voidaan osoittaa vastuuhenkilölle jo saatu koulutus ja toisaalta miltä osa-alueilta koulutusta tulisi vielä saada. Samalla erikoisalalla tulisi olla valtakunnallisesti mahdollisimman yhtenäinen lokikirja.

Erikoishammaslääkärikoulutuksen arviointi

Oppimisen ja koulutuksen arvioinnin perustan muodostavat etukäteen asetetut tavoitteet, joihin suorituksia ja saavutuksia toistuvasti verrataan. Koulutusohjelmalla ja myös sen eri jaksoilla tulee olla selkeät ja tarkoituksenmukaiset tavoitteet. Arvioinnissa voidaan käyttää apuna sitä varten laadittuja lomakkeita. Vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat koulutuksen alussa yhdessä asettamiensa tavoitteiden saavuttamista toistuvasti ja laativat koulutuksen etenemisestä yhteenvedon vähintään vuosittain. Erikoistuva hammaslääkäri ja kouluttaja selvittävät yhdessä eri koulutusjaksojen alkaessa jaksolle asetetut tavoitteet, sovittavat ne yhteen erikoistujan henkilökohtaisten tavoitteiden kanssa sekä arvioivat oppimista jaksojen ja koulutusohjelmien tavoitteiden pohjalta jaksojen aikana ja niiden lopulla.

On suositeltavaa, että erikoistuva hammaslääkäri voi arvioida myös kouluttajan toimintaa. Erikoisalat antavat yksityiskohtaisemmat ohjeet arvioinnista omissa koulutusohjelmissään.

4.5 Teoreettinen koulutus

Tavoitteet

Teoreettinen opetus perusopinnoista syventävää ja alalla toimimisen kannalta tärkeitä aihekokonaisuuksia käsittelevää opetusta. Suoritettavien kurssien tulee muodostaa erikoistumisen kannalta mielekäs kokonaisuus. Suunnitelma teoreettisen opetuksen eri osa-alueista tehdään henkilökohtaiseen koulutussuunnitelmaan. Koulutuksen vastuuhenkilö hyväksyy suunnitelman. Osallistuminen osoitetaan erillisellä todistuksella tai lokikirjamerkinnöillä.

Koulutusyksiköt vastaavat hyväksytyjen kurssien tasosta ja laadusta. Tavoitteena on, että koulutusyksiköt tarjoaisivat vaaditun kurssimuotoisen opetuksen itse tai yhteistyössä jonkin muun tahon kanssa. Koulutusyksikkö voi hyväksyä kursseja, joiden järjestäjänä ovat mm. erikoisalayhdistys, hammaslääkäriyhdistykset tai muu lääke-/hammaslääketieteellinen taho. Koulutuksen tulee tällöinkin täyttää teoreettiselle opetukselle asetetut vaatimukset. Yksityisten yritysten tulee valmistella ja järjestää koulutus niin, että mukana on aina lääketieteellinen taho, kuten yliopisto, koulutusoikeuden saanut klinikka tai erikoisalayhdistys. Ulkopuolisten järjestäjien tulee selkeästi raportoida yhteistyö lääketieteellisten tahojen kanssa.

Ohjelman sisällöstä vastaavan henkilön tai yhdistyksen tulee edustaa jotakin niistä erikoisaloista, joille koulutusta haetaan. Koulutus voidaan silti hyväksyä teoreettiseksi opetuksiksi myös muille anotuille erikoisaloille. Kurssiohjelman aiheiden otsikoinnissa ei saa näkyä kauppanimiä tai logoja.

Teoreettisen koulutuksen muodot

Joissakin koulutusohjelmissä teoreettinen koulutus on jaettu yleisopintoihin, erikoisalakohdaisiin opintoihin ja sivuosa-alueen opintoihin:

Yleisopinnot

Yleisopinnojen tavoitteena on antaa erikoistuvalla hammaslääkärille peruskoulutusta täydentävien kurssien ja omakohtaisen työskentelyn pohjalta käsitys terveydenhuollon käytännön toiminnasta ja väestön tavallisimpien suun sairauksien diagnostiikasta ja hoidosta sekä ajankohtaiset kliiniset tiedot hammaslääketieteen eri osa-alueilta. Yleisopinnoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka koulutusohjelman vastuuhenkilö on hyväksynyt.

Erikoisalan opinnot

Erikoisalan opintoihin kuuluvat koulutustilaisuudet voivat olla luentoja, seminaareja, demonstraatioita tai vastavia. Niissä käydään järjestelmällisesti läpi oman erikoisalan keskeisiä kysymyksiä. Erikoistuva osallistuu tilaisuuksiin mm. pitämällä seminaariesitelmää. Tämän lisäksi erikoistuva voi tehdä tutkimustyötä.

Sivuosa-alueen opinnot

Kliinisen hammashoiton erikoistuvien hammaslääkäreiden tulee suorittaa yleisopinnojen ja erikoisalan opintojen lisäksi valitsemaltaan kliinisen hammashoidon sivuosa-alueelta teoreettista koulutusta. Kliinisen hammashoidon koulutukseen sekä hammaslääketieteellisen diagnostiikan suupatologian ja suurradiologian ja suun mikrobiologian koulutukseen sisältyy minimissään yhden (1) sivuosa-alueen opinnot. Koulutusohjelman vastuuhenkilö voi oman oppialansa osalta päättää vaadittavien sivuosa-alueiden määrästä. Sivusa-alueen korvaavuuksista muilla kuin yliopiston järjestämällä kokonaisuuksilla päättää koulutusohjelman vastuuhenkilö.

Laajuus

Teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen määrä vaihtelee erikoisaloittain (ks. erikoisalakohdaiset vaatimukset oppaan loppuosassa).

Koulutuksen kriteerit ja mitoitus

Suositteluvia ovat laajat kokonaisuudet, esimerkiksi oppiaineiden itsensä järjestämät vuosittain toistuvat kurssit. Pienillä erikoisaloilla voidaan kurssimuotoinen opetus järjestää yhteistyönä. Yhtä opetustuntia vastaa 45 minuutin luento tai muu opetustilanne. Alle 3 tunnin mittaisia yksittäisiä koulutustilaisuuksia ei hyväksytä, mutta yhdestä tilaisuudesta voidaan myöntää koulutustunteja vähemmän kuin 3 tuntia per erikoisala.

Koulutuksen tulee sisältää luentojen ohella aktiivisia opetusmenetelmiä (pienryhmäopetus, tehtävät, yms). Opetusvolyymi on pystyttävä selkeästi tunnistamaan koulutustilaisuuden ohjelmasta. Tehtävien lisäksi laajempiin kursseihin voi liittyä myös kuulusteluja. Oppimateriaali tulisi olla saatavilla ennen koulutustilaisuutta. Opetuksessa käytettävästä visuaalisesta materiaalista tulisi antaa kopiot osallistujille.

Ulkomainen koulutus

Ulkomailla järjestettäviä kursseja hyväksytään vastuuhenkilön päätöksellä. Myös ulkomaisten kurssien kohdalla noudatetaan edellä esitettyjä kriteereitä.

Arviointi ja laadunvarmistus

Koulutuksen järjestäjältä edellytetään palautteen keräämisestä koulutuksesta. Palaute voidaan kerätä strukturoidulla lomakkeella tai avoimilla kirjallisilla kysymyksillä. Kaiken palautteen ja arvioinnin tarkoituksena on auttaa kurssien järjestäjiä kehittämään jatkokoulutusta sekä samalla kehittää ja parantaa erikoishammaslääkärikoulutuksen teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen laatua. Koulutuksen järjestäjän on pyydettäessä annettava palautteen yhteenveto ja osallistujien lukumäärätieto tiedekunnan käyttöön arviointia varten.

Kurssien anominen, hyväksyminen ja vaadittava informaatio

Koulutuksen järjestäjän tulee hakea kurssien hyväksymistä teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi etukäteen sille koulutusyksikölle, missä on kurssin suunnittelu- ja järjestämisvastuu. Täysin ulkopuoliset järjestäjät pyytävät hyväksymistä lähimmästä kyseisen erikoisalan koulutusta järjestävästä koulutusyksiköstä. Hakemuksesta tulee käydä ilmi kurssin järjestäjä(t), tuntimäärä ja kurssin yhteyshenkilö. Lisäksi on ilmoitettava oppimistavoitteet,

kohderyhmä ja mahdolliset vaatimukset etukäteismateriaalista ja -valmistautumisesta. Tieto tarvittavasta kirjallisuudesta, jos kyseessä on laajempi kokonaisuus, johon sisältyy tehtäviä tai kuulustelu. Yksityiskohtainen ohjelma liitetään hakemukseen. Turun yliopiston hakuohje ja -lomake löytyvät tiedekunnan [internet-sivuilta](#).

Kun kurssi on hyväksytty teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi, hakijalle ilmoitetaan hyväksytyt erikoisalat ja tuntimäärä. Missä tahansa koulutusyksikössä hyväksytty kurssi hyväksytään kaikissa koulutusyksiköissä teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi, mikäli ne vastaavat koulutukselle asetettuja kriteerejä.

Koulutuspaikan tuki koulutukseen

Työnantajan, joka saa valtion maksamaa tukea erikoishammaslääkärikoulutuksesta, tulee antaa erikoistuvalla hammaslääkärille työaikana mahdollisuus osallistua vuosittain kurssimuotoiseen opetukseen. Työnantajan tulee osallistua myös tästä aiheutuviin kustannuksiin. Koulutus tulee olla mahdollista suorittaa koko erikoistumiseen varatussa ajassa.

Tohtorin tutkinto ja erikoishammaslääkärikoulutus

Hammaslääkäri, joka suorittaa sekä erikoishammaslääkärikoulutuksen että hammaslääketieteen tohtorin tutkinnon, voi lukea hyväkseen saman teoreettisen koulutuksen opintosuorituksen molempiin koulutuksiin koulutusohjelman vastuuhenkilön harkinnan mukaan, mikäli se koulutuksen tavoitteiden puolesta on tarkoituksenmukaista.

4.6 Moniammatillinen johtamiskoulutus

Kaikille erikoishammaslääkärikoulutukseen 1.8.2009 tai sen jälkeen ilmoittautuneille koulutukseen kuuluu pakollisena kymmenen opintopisteen (10 op) laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja (4–6 op), projektityö (2–5 op) että portfolio (2–5 op).

Teoreettisiin opintoihin erikoistuva valitsee MediMerc-johtamiskoulutuksen tarjonnasta itselleen parhaiten soveltuvat kurssit (2 op/kurssi) siten, että niistä muodostuu mahdollisimman monipuolinen kokonaisuus. Kurssit tulee suorittaa kokonaisuudessaan, osittaisia suoritteita ei hyväksytä. Kurseille ilmoitaudutaan sähköisellä lomakkeella. Hyväksyttävä suorittaminen edellyttää sekä läsnäoloa kontaktiopetuksissa että annettavien tehtävien tai tentin suorittamista annetussa määräajassa. Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluvat kurssit (korkeintaan 6 op) ovat erikoistuvalla maksuttomia.

Projektityön tarkoituksena on saada käytännön harjoitusta omaa työyhteisöä hyödyntävien projektien suunnittelussa, toteutuksessa ja raportoinnissa. Projekti on suositeltavaa sopia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Se voi olla joko työyhteisössä jo meneillään oleva hanke tai se voidaan erikseen suunnitella erikoistuvan tarpeita varten. Projektin valmistuttua erikoistuva laatii siitä kirjallisen raportin, jonka toimittaa ohjaajalleen (erikoishammaslääkäri, lähiesimies). Ohjaaja arvostelee työn (hyväksytty / hylätty) ja arvioi sen laajuuden opintopisteinä.

Kolmantena kokonaisuutena erikoistuva kirjoittaa vähintään yhden vuoden ajan *portfoliota*. Sen avulla myös ohjaaja voi varmistaa, että koulutus vahvistaa niitä johtamistaitojen osa-alueita, joita erikoistuva tulevassa työssään eniten tarvitsee. Portfolion säännöllinen työstäminen tukee erikoistuvan johtamisopintoja parhaiten. Valmis portfolio toimitetaan ohjaajalle, joka päättää hyväksymisestä (sisältääkö henkilökohtaista johtajaksi kehittymisen reflektointia ja pohdintaa esseemuodossa) ja arvioi työn laajuuden opintopisteinä (yksi opintopiste vastaa noin 27 tunnin työpanosta).

Kun johtamisopinnot (teoreettiset kurssit ja kirjalliset työt) on kokonaisuudessaan suoritettu, erikoistuva täyttää MediMercin sivuilta löytyvään lomakkeeseen *Hakemus 10 op johtamisopintojen hyväksymiseksi* erikoistumiskoulutusta varten suorittamansa teoreettiset kurssit ja pyytää ohjaajaansa/ohjaajiansa (mikäli portfoliolla ja projektityöllä eri ohjaaja) täyttämään lomakkeesta kohdat projekti- ja portfoliotyöskentelyiden hyväksymisestä ja niiden laajuuden arvioinnista. Tämän jälkeen sekä erikoistuva että ohjaaja/ohjaajat allekirjoittavat lomakkeen ja erikoistuva toimittaa sen yhdessä portfolion ja projektityön kanssa MediMercille, jossa erikoistumiskoulutukseen liittyvän johtamisopintokokonaisuuden suorittamisesta tehdään merkintä Turun yliopiston opintorekisteriin.

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluvat johtamisopinnot voi suorittaa missä koulutuksen vaiheessa tahansa. Erikoistuva voi halutessaan suorittaa myös laajemman, 30 opintopisteen sosiaali- ja terveydenhuollon johtajan pätevyyden, jolloin maksuttoman 10 op voi sellaisenaan sisällyttää pätevyysopintoihin mutta 20 opintopisteen osalta koulutus on maksullista täydennyskoulutusta. Tarkemmat ohjeet löytyvät internet-sivuilta www.utu.fi/medi-merc

4.7 Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun koordinaatiosta huolehtii Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimistossa työskentelevä valtakunnallinen yhdyshenkilö. Yhdyshenkilön tehtävänä on kuulustelun koordinoinnin lisäksi kuulustelurekisterin ylläpitäminen, erilaiset tilastointitehtävät ja tarvittaessa kuulustelijoiden yhteistyön avustaminen.

Kuulusteluun liittyvät ajankohtaiset tiedot, kuten kuulusteluajankohdat, ilmoittautumislinkki ja ohjeet löytyvät tiedekunnan internet-sivuilta. Kuulusteluvaatimukset sekä vanhat kuulustelukysymykset löytyvät Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan internet-sivuilta.

Kuulustelussa noudatetaan soveltuvin osin Helsingin yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosääntöä ja arkistonmuodostussuunnitelmaa.

Tavoitteet

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun tavoitteena on mitata erikoistuvan teoreettista tietoa ja osaamista sekä kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoishammaslääkäriin kohtaamissa tilanteissa.

Kuulustelijat

Kukin koulutusyksikkö nimeää kullekin omassa tiedekunnassa edustetulle erikoisalalle kuulustelijan, joka ilmoitetaan valtakunnallisen kuulustelun yhdyshenkilölle. Mikäli jollakin erikoisalalla kuulustelurasitus on suuri, voivat koulutusohjelmien vastuuhenkilöt sopia useamman kuulustelijan nimeämisestä samasta koulutusyksiköstä.

Koulutusyksiköiden pitää ryhtyä toimenpiteisiin uuden kuulustelijan nimeämiseksi esim. kuulustelijan eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Mikäli kuulustelija ei pysty toimimaan ennalta sovitusti kuulustelijana (esim. ulkomaanmatkan tai virkavapauden vuoksi), pitää siitä ilmoittaa yhdyshenkilölle ja omaan koulutusyksikköön.

Kuulusteluvaatimukset

Koulutusyksiköt vahvistavat kuulusteluvaatimukset koulutusohjelmien kuulustelijoiden valtakunnallisesti sovitusta yhtenäisestä esityksestä. Vaatimukset tarkistetaan kaikissa koulutusyksiköissä samanaikaisesti kahden vuoden välein. Kuulustelijat toimittavat yhteisenä esityksenään erikoisalakohtaiset kuulusteluvaatimukset yhdyshenkilölle tarkistettavaksi ennen niiden vahvistamista.

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

Kuulusteluajankohdat ja -paikat

Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu järjestetään kaikissa koulutusyksiköissä – Helsingin yliopistolla, Itä-Suomen yliopistolla, Oulun yliopistolla, Tampereen yliopistolla ja Turun yliopistolla – samanaikaisesti kolme kertaa vuodessa: kaksi kertaa kevätlukukaudella ja kerran syyslukukaudella. Koulutusyksiköt järjestävät kuulustelutilaisuuden omalla paikkakunnallaan. Kuulustelun siirtyessä sähköiseen järjestelmään huhtikuusta 2019 alkaen voi kuulustelun toistaiseksi suorittaa vain siinä yliopistossa, jossa erikoistuvalla on opinto-oikeus. Helmikuun 2019 kuulusteluun voi vielä osallistua millä tahansa kuulustelupaikkakunnalla, mikäli toisen yliopiston kuulustelu-paikassa on tilaa.

Kuulusteluun ilmoittautuminen

Kuulusteluun osallistuvan on varattava tenttipaikka oman erikoisalansa tenttiajankohdalle oman yliopistonsa Exam-järjestelmässä. Jos kuulusteluun järjestetään lisäksi ennakoilmoittautuminen erillisellä ilmoittautumismakkeella, päättyy se viisi (5) viikkoa ennen kuulustelujakson alkua. Tenttipaikkaa varatessa erikoistuvalla on oltava kyseisen erikoisalan opinto-oikeus, läsnäoloilmoittautuminen omaan yliopistoon kunnossa kuluvalle luvuudelle, sekä käytössään oman yliopistonsa verkkotunnukset. Tenttipaikkojen varaus aukeaa 30 päivää ennen kuulustelua. Osallistujia suositellaan varaamaan tenttipaikka mahdollisimman nopeasti, koska vapaan paikan löytymistä viime hetkellä ennen kuulustelua ei voida taata.

Kuulustelukysymysten asettaminen

1.8.2011 alkaen valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun voi suorittaa vain suomeksi tai ruotsiksi. Kuulustelukysymykset laaditaan siis suomeksi ja myös ruotsiksi, jos kuulusteltava on sitä ilmoittautuessaan pyytänyt. 31.7.2011 mennessä opinto-oikeuden saaneilla on mahdollisuus tehdä erikoishammaslääkärikuulustelu suomen ja ruotsin lisäksi englannin kielellä, mikäli kuulustelijat siihen suostuvat.

Kuulustelu perustuu kuulusteluvaatimuksissa mainittuun kirjallisuuteen, lehtiin ja lainsäädäntöön sekä kunkin erikoisalan käytännön tietoon, joka erikoistuvalla hammaslääkärille on erikoistumisensa aikana kertynyt.

Kuulusteltavat esiintyvät kuulustelussa koodeina. Kuulustelun jälkeen erikoistujalla on mahdollisuus saada tietää kuulustelun arvostelijat.

Kuulustelujen arvostelu

Kuulustelu arvostellaan asteikolla hyväksytty/hylätty ja käyttäen pisteystystä.

Hylätyistä suorituksista kuulustelijoiden pitää antaa aina kirjallinen vastine. Se voi olla joko vaadittavien asiakokonaisuuksien luettelo tai henkilökohtainen kirjallinen palaute.

Kuulustelujen tuloksista tiedottaminen

Kuulustelijoiden on palautettava sähköisen kuulustelun arvostelu neljän (4) viikon kuluttua kuulustelupäivästä.

Kuulustelijat vievät itse tulokset sähköiseen järjestelmään, josta tieto lähtee sähköpostitse kuulusteluun osallistuneille. Sähköpostiviestin saatuaan osallistuja voi kirjautua itse Exam-järjestelmään, josta näkee kuulustelun tuloksen, pisteet ja kirjallisen palautteen.

Mikäli erikoistuva hylätään kolmessa kuulustelussa, tulee erikoistujan keskustella erikoisalan vastuuhenkilön kanssa ongelmista, jotka ovat johtaneet hylkäykseen.

Oikaisumenettely

Kuulusteltava voi kirjallisesti pyytää oikaisua kuulustelun päätöksestä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin hän on saanut kuulustelun tulokset tietoonsa. Oikaisupyynnön toimitetaan valtakunnallisen kuulustelun yhdyshenkilölle, joka toimittaa oikaisupyynnön edelleen kuulustelun arvostelleille kuulustelijoille.

Kuulustelijoiden pitää antaa perusteltu vastauksensa saamaansa oikaisupyynnöön 1 kuukauden kuluessa. Kuulustelijat toimittavat oikaisupyynnön vastineensa valtakunnallisen kuulustelun yhdyshenkilölle, joka lähettää sen tiedoksi oikaisupyynnön tekijälle. Mikäli kuulusteltava on oikaisupyynnön vastineen saatuaan edelleen tyytymätön päätökseen, hän voi hakea oikaisua vielä opintosuoritusten tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon. Kirjallisesti perusteltu oikaisupyynnön toimitetaan oman yliopiston lääketieteelliseen tiedekuntaan.

Kuulustelun vanheneminen

Kuulustelu vanhenee neljässä vuodessa.

4.8 Muut kuulustelut

Koulutusyksikön järjestämä kliinisen hammashoidon sivuosa-alueen kuulustelu

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi kliiniseen hammashoittoon tai hammaslääketieteelliseen diagnostiikkaan erikoistuva osallistuu vähintään yhteen sivuosa-alueen kuulusteluun. Kysymykset perustuvat koulutusyksiköiden yhdessä sopimaan kirjallisuuteen ja lehtiin. Kuulustelut järjestetään oman koulutusyksikön toimesta.

Sivuosa-alueen kuulustelun suorittamiseksi erikoistuvan tulee ottaa yhteyttä osa-alueen vastuuhenkilöön ja sopia kuulustelun aika ja paikka. Kuulusteluvaatimukset on listattu tämän oppaan loppuosassa kunkin koulutusohjelman yhteydessä. Kuulustelijan tulee ilmoittaa hyväksytystä kuulustelusta myös tiedekuntaan erikoistuvan hammaslääkärin valmistumisen yhteydessä.

4.9. Säteilysuojelukoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutuksessa noudatetaan voimassaolevaa säteilylakia ja siihen liittyviä asetuksia (Säteilylaki 859/2018, VNA:n asetus 1034/2018, STM:n asetus 1044/2018 ja ohje ST 1.7/10.12.2012, www.stuk.fi). Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Suurradiologian koulutusvaatimukset on kuvattu erikoisalakohtaisessa opetussuunnitelmassa. Suoritettu säteilysuojelukoulutus tulee koota lokikirjaan, ja vastuuhenkilö hyväksyy säteilysuojelukoulutuksen riittävyyden allekirjoituksellaan.

5. VOIMASSA OLEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Erikoishammaslääkärikoulutuksen ohjaus siirtyi Opetus- ja kulttuuriministeriöltä Sosiaali- ja terveysministeriön vastuulle 1.2.2015. Samalla koulutuksen tutkintomuotoisuus poistui. 1.2.2015 alkaen kaikki (myös jo koulutuksessa olevat) saavat tutkintotodistuksen sijaan todistuksen erikoishammaslääkärin koulutuksen suorittamisesta. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttumisesta (L1355/2014) astui voimaan 1.2.2015.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksesta ([asetus 56/2015](#)) astui voimaan 1.2.2015. Asetuksessa säädetään koulutusohjelmien pituus, terveyskeskuspalvelun määrä sekä vaatimus tehdä puolet koulutusajasta yliopistosairaalan ulkopuolella (asetuksessa mainittuja erikoisaloja lukuun ottamatta).

Muita koulutukseen vaikuttavia määräyksiä ovat mm. yliopistolaki (558/2009), ja Turun yliopiston sisäiset määräykset opiskelijan suorittamisesta ja opiskelijan oikeusturvasta.

6. OPINTOSUORITUSTEN HYVÄKSYMINEN SEKÄ TODISTUKSEN HAKEMINEN SUORITETUSTA KOULUTUKSESTA

[Todistushakemus](#) toimitetaan tiedekuntaan siinä vaiheessa kun kaikki palvelut ja suoritukset (mm. teoreettiset kurssit, moniammatillinen johtamiskoulutus, valtakunnallinen kuulustelu) ovat tehtyinä.

Erikoistuvan pitää perehtyä ennen todistushakemuksen täyttämistä koulutuksen rakenteeseen ja koulutusvaatimuksiin. Erikoistuvan tulee noudattaa sen vuoden opetussuunnitelmaa, jolloin opinto-oikeus on myönnetty. Erikoistuvan pitää perehtyä ennen todistushakemuksen täyttämistä lisäksi yleisiin koulutusta koskeviin ohjeisiin, kuten edellä esitettyihin koulutusvaatimuksiin sekä palveluiden laskemisesta annettuihin ohjeisiin.

Todistushakemukseen pitää eritellä selkeästi ne kaikki palvelusuhteet ja koulutustilaisuudet, jotka esitetään otettavaksi huomioon. Jokainen erikoistuva laskee itse palveluidensa keston todistushakemukseen ja vähentää pois myös mahdolliset keskeytykset. Myös jokainen teoreettinen kurssi listataan erikseen.

Kaikista todistushakemuksessa esitetyistä palveluista ja koulutustilaisuuksista pitää olla hakemuksen liitteenä asianmukaiset todistukset. Palvelutodistuksista tulee aina ilmetä kohta *poissaolot ja keskeytykset* (vaikka niitä ei olisi).

Moniammatillisesta johtamiskoulutuksesta kirjoitetut todistukset on liitettävä mukaan todistushakemukseen, mikäli suorituksia ei ole tallennettu sähköisesti Turun yliopiston opintorekisteriin. Tietyillä erikoisaloilla erikoistuvan pitää lisäksi liittää hakemukseen täytetty lokikirja, perustiedot laadituista tutkielmista ja todistukset hyväksytysti suorituista kuulusteluista.

Erikoisalan vastuuhenkilö vahvistaa allekirjoituksellaan opintosuoritukset osaksi erikoishammaslääkärikoulutusta ja vahvistaa opintosuoritusten sisällöllisen ja määrällisen riittävyyden todistuksen saamiseksi suoritettusta erikoishammaslääkärikoulutuksesta. Tämän jälkeen hakemus toimitetaan asianmukaisine todistusjäljennöksineen tiedekuntaan joko henkilökohtaisesti tuomalla tai postitse lähettämällä. Tiedekunta hyväksyy palvelut ja muut suoritukset, mikäli ne ovat yleisten koulutusvaatimusten sekä erikoisalakohthaisten opetussuunnitelmien vaatimusten mukaisia. Dekaanin myöntää todistuksen suoritettusta erikoishammaslääkärikoulutuksesta.

Erikoistuva voi pyytää kirjallisesti oikaisua koulutusohjelman vastuuhenkilöltä opintosuoritusten hyväksi lukemista koskeviin päätöksiin 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin hän on saanut päätöksen tietoonsa. Mikäli erikoistuva on edelleen tyytymätön päätökseen, hän voi hakea oikaisua opintosuoritusten tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

7. LAILLISTAMINEN ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN JÄLKEEN

Valmistuneen erikoishammaslääkärin tulee hakea Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valviralta) oikeutta harjoittaa erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Hakemuslomake ja tarkat ohjeet annetaan valmistuvalle erikoishammaslääkärille tiedekunnasta todistuksen mukana.

Hakemukseen tulee liittää tiedekunnan antama jäljennös erikoishammaslääkärin todistuksesta. Hakemus lähetetään Valviraan postitse (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, PL 210, 00281 Helsinki) tai henkilökohtaisesti toimittamalla (Mannerheimintie 103b, Helsinki, Puh. 029 520 9111).

Ammatinharjoittamisoikeutta koskevasta päätöksestä peritään toimitusmaksu, ja päätös lähetetään hakijan ilmoittamaan osoitteeseen postiennakkona.

KOULUTUSOHJELMAT

HAMMASLÄÄKETIETEELLINEN DIAGNOSTIIKKA, Suuntautumisvaihtoehtona suurradiologia

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuuhenkilöt

HLT, EHL Marja Ekholm
Hammaslääketieteen laitos, Lemminkäisenkatu 2, 20520 Turku
Puh. 029 4504187, 050 5127724
marja.ekholm@utu.fi

Toimipaikkakouluttaja (TYKS): EHL Heidi Helin (heidi.helin@tyks.fi)

Koulutusohjelman tavoitteet ja koulutuksen sisältö

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja suurradiologian erikoisalan sekä sivuosa-alueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Spesialistikoulutuksen suurradiologiassa tulee johtaa 1) erityistietoihin ja -valmiuksiin sellaisissa sädediagnostisissa tutkimusmenetelmissä, joita käytetään hammaslääketieteessä sekä 2) muiden lääketieteessä käytettävien tutkimusmenetelmien tuntemiseen. Edelleen koulutuksen tulee antaa tiedot eri menetelmien fysikaalisista ja teknisistä perusteista, laitteistoista sekä erilaisista kuvanmuodostustekniikoista.

Lisäksi spesialistikoulutuksen tulee johtaa tarpeellisiin tietoihin kliinisessä hammaslääketieteessä, suu- ja leuka-kirurgiassa, suupatologiassa, lääketieteellisessä säteilysuojelussa ja korvan, nenän ja kaulan alueen sairauksissa sekä alaan liittyvässä lainsäädännössä.

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkärin tulee:

- tuntea alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi
- tuntea hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- hallita alansa sairauksien radiologinen diagnostiikka
- hallita alansa radiologisissa tutkimuksissa käytettävät laitteistot ja menetelmät
- osata toteuttaa ja tulkita alansa vaativat radiologiset tutkimukset
- hallita säteilysuojelulainsäädäntö ja lakisääteinen laadunvarmistus käytännössä
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Koulutuksen kesto ja rakenne

Koulutuksen kokonaiskesto on 3 vuotta.

Koulutuksen vaatimukset:

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia radiologisia tutkimuksia (lokirja)
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), yksi kirjallinen vaihtoehtoisesti osallistamalla tutkimustyöhön

- osallistuttava laitoksen seminaareihin
- Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri tekevät koulutussuunnitelman erikoistumista aloittaessa. Erikoistuva hammaslääkäri pitää erikoistumisalakohtaista lokikirjaa koulutuksensa edistymisestä. Kouluttaja ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat yhdessä kunkin koulutusjakson tavoitteiden toteutumisen ja koulutuksen tuloksellisuuden.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Pääosa-alue

Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus tai muu yliopistollinen keskussairaala. Muu keskussairaala, terveyskeskus ja/tai yliopisto.

Sivuosa-alueet

Toinen pakollinen sivuosa-alue suoritetaan suupatologian erikoisalaan liittyvänä sivuosa-alueen kuulusteluna, toinen sivuosa-alue on vapaavalintainen.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (yhteensä 80 tuntia)

Teoriaopintoihin voi sisällyttää kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, osallistumista kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin koulutuksen vastuuhenkilön ja/ tai erikoishammaslääkäritoimikunnan hyväksynnän mukaisesti.

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita hammaslääketieteellisen radiologian alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot.

Erikoisalan ajankohtaiset kysymykset:

Suurradiologian ja soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ja koulutustilaisuudet ajankohtaisista aiheista.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Erikoistuvan hammaslääkäriin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Koulutuksen etenemistä seurataan lokikirjan avulla, jonka koulutusyksikkö tarjoaa erikoistuvalla. Koulutettava vastaa, että lokikirjan merkinnät ovat ajan tasalla.

Vastuuhenkilön nimeämä koulutuspaikan kouluttaja osoittaa erikoistuvalla lääkäriin henkilökohtaisen tutorin, joka säännöllisesti seuraa ja tukee koulutettavan toimintaa kyseisessä koulutusyksikössä. Yliopiston ulkopuolisen koulutusyksikön vastuuhenkilön (yleensä ylilääkäri) on vähintään kahdesti vuodessa seurattava koulutuksen edistymistä (palautekeskustelut) ja tehtävä siitä kirjallinen merkintä erikoistujan koulutuskansioon.

Säännöllisissä tutorin, kouluttajien ja koulutettavan tapaamisissa arvioidaan koulutuksen edistymistä ja tuloksellisuutta. Arvioinnin kohteena on koulutettavan edistyminen ammatillisesti, suhtautuminen potilaisiin ja yhteistyökyky.

Erikoistuvan lääkärin itsearviointi muodostaa osan oppimisen arvioinnista.

Valtakunnallinen kuulustelu

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee osallistua peruskoulutuksen suurradiologian loppukuulusteluun 1. koulutusvuoden aikana sekä suorittaa ennen valmistumistaan laajennettu, "röntgenlaitoksen johtajan" säteilysuojelukuulustelu.

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

Muut sivuosa-alueen kuulusteluvaihtoehdot

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi erikoistuvan tulee osallistua kahteen oman yliopiston järjestämään ns. sivuosa-alueiden kuulusteluun. Kuulustelujen kysymykset laaditaan kahdelta muulta hammashoidon painotusalueelta. Suurradiologiaan erikoistuvan on suoritettava toisena sivuosa-alueena suupatologia.

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu

Kirjat:

- White S.C. & Pharoah M.J.: Oral radiology. Principles and interpretation (Elsevier, uusin painos)

Suupatologiaan erikoistuville lisäksi:

- Pieter J. Slootweg: Pathology of the Maxillofacial Bones (Springer International Publishing 2015)

Lisäksi Säteilysuojelainsäädäntö:

- Säteilylaki (592/91) ja sen muutokset (1102/92, 1334/94, 490/97, 1142/98),
- Säteilyasetus (1512/91) ja sen muutokset (1598/94, 1143/98)
- STM:n asetus 423/2000)
- STUK:n ohjeet (ST-1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 3.1, 3.6).
- Säteilyturvallisuus hammaslääketieteessä 1999
- muut STUK-ohjeet, jotka ilmestyvät ennen tenttiä

HAMMASLÄÄKETIETEELLINEN DIAGNOSTIIKKA, Suuntautumisvaihtoehtona suupatologia

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuhenkilö

EHL, HLT Jaana Rautava

Hammaslääketieteen laitos, Lemminkäisenkatu 2, 20520 Turku

jaapoh@utu.fi

Kouluttajat: EHL, HLT Jaana Willberg (jaana.willberg@utu.fi)

Koulutusohjelman tavoitteet ja koulutuksen sisältö

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot sekä suupatologian erikoisalan ja sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä opinnoista/jaksoista.

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkärin tulee:

- tuntea alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi
- tuntea hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- hallita suupatologinen diagnostiikka
- hallita alansa tutkimuksissa käytettävät menetelmät ja laitteistot
- hallita elektronimikroskopian, immunohistokemian ja molekyylibiologian menetelmät ja niiden sovellutukset rutiinidiagnostiikkaan
- soveltaa molekulaarista patologiaa suun ja leukojen alueen diagnostikkaan
- antaa itsenäisesti lausuntoja suupatologiassa
- työskennellä itsenäisesti patologian alaan kuuluvissa julkisyhteisön rahoittamilla laitoksilla, yksityisillä asemilla ja laboratorioissa
- ohjata suupatologian laboratorion tai kudosleikkeitä tuottavan tutkimuslaboratorion toimintaa
- antaa perus- ja täydennyskoulutusta suupatologian ja suulääketieteen alueella
- järjestää kliinispatologisia kokouksia ja seminaareja
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämis- ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Suupatologian erikoishammaslääkärin tulee toimia yhteistyössä hammaslääketieteen ja sen eri erikoisalojen kanssa. Samoin hänen tulee olla kykenevä yhteistyöhön myös lääketieteellisten erikoisalojen ja erikoisesti patologian, korva-, nenä- ja kurkkusairauksien, radiologian, onkologian, iho- ja sukupuolitautilien ja sisätautien erikoisalojen kanssa.

Koulutuksen kesto ja rakenne

Koulutuksen kokonaiskesto on 3 vuotta.

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia suupatologian alaan kuuluvia tutkimuksia
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön
- osallistuttava laitoksen seminaareihin.
- lisäksi koulutukseen kuuluu säteilysuojelukoulutus

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Pääosa-alue

Pääosa käytännön koulutuksesta tapahtuu Ty:n hammaslääketieteen laitoksen erikoistumisvirassa, korkeintaan 30 kk. Osa käytännön koulutuksesta tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan patologian yksikössä, vähintään 6 kk.

Erikoistumisen alussa koulutuksesta vastaava henkilö tekee yhdessä erikoistuvan hammaslääkärin kanssa koulutussuunnitelman. Erikoistuvan hammaslääkärin tulee osallistua peruskoulutuksen suupatologian kuulusteluun 1. koulutusvuoden aikana.

Sivuosa-alue

Sivuosa-alueen palvelu suoritetaan hammaslääketieteellisen radiologian erikoisalaan liittyvänä sivuosa- alueen palveluna ja kuulusteluna. Toinen sivuosa-alue suoritetaan kliinisen hammashoidon, suulääketieteen tai suukirurgian osa-alueelta.

Toimipaikkakoulutus

Pääosa-alueen toimipaikkakoulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista.

Koulutukseen kuuluvat:

- Turun yliopiston hammaslääketieteen laitoksen kuukausittaiset seminaarit
- Turun yliopiston patologian osaston viikoittaiset tapausseminaarit (ns. tiistai-meetingit) ja esitelmäsarja kliinisen patologian nykynäkymistä
- TYKS:n suusairauksien ja patologian osaston viikottaiset potilasseminaarit (PAD-meetingit).

Lisäksi toimipaikkakoulutus sisältää seuraavia kokonaisuuksia:

- yleispatologian ja suupatologian perusopintojen luentojen ja kurssien kertaus soveltuvin osin
- osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden oppialojen esitelmätilaisuuksiin.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Koulutus sisältää mm. käytännön laboratoriotyöskentelyä seuraavien menetelmien hallitsemiseksi: kudospalan ja/tai irtosolunäytteen prosessointi, kudovärjäykset, kovakudostekniikat, immunohistoke-mia, immunofluoresenssitutkimus, in situ hybridisaatio, PCR, RT-PCR, in situ PCR, DNA:n, RNA:n eritykset filte-ritekniikat, sekvensoinnit kudonäytteiden tutkiminen ja lausuntojen antaminen

- Suupatologian osaston näytteiden tutkimus ja lausunnot (noin 1000 näytettä/vuosi)
- Malli- ja kongressinäytekokoelmien tutkiminen (noin 800 näytettä)
- Keskussairaalapalvelun aikana pään ja kaulan alueen näytteiden tutkiminen ja lausuminen (noin 1000 näytettä)
- Osallistuminen suupatologian osaston kliinisiin potilaskonsultaatioihin

Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

Sivuosa-alueen toimipaikkakoulutus tapahtuu osallistumalla käytännön palvelun suorittamiseen valitun sairaanhoitopiirin toimialan järjestämiin esitelmiin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin koulutusajanjaksona.

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettisina kursseina voidaan käyttää hyväksi yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, yhdistysten ja kansainvälisyhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka vastuuhenkilö tai erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt teoreettiseksi koulutukseksi.

Yleisopinnot

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita suupatologiaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot:

- Opiskelua ohjaavat yleiskurssit
- ATK-taidot, biostatiikka
- tiedon hankkiminen ja arvioiminen
- epidemiologia, kansanterveystiede
- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus
- opetuksen teoria ja käytäntö

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät hammaslääketieteellisen diagnostiikan/suupatologian erikoishammaslääkärin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia
- solujen ja kudosten biokemia ja histologia
- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito
- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin
- syöpätaudit, sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- systeemisairauksien ilmentymät suuontelossa.

Alakohtainen teorettinen koulutus

- Valomikroskopian perusteet
- Kliinisen patologian jatkokoulutusopintojakso/osallistuminen luentoihin ja ryhmäopetukseen
- Kliinisen genetiikan perusteet
- Histologiset menetelmät
- Immunohistokemialliset menetelmät
- Elektronimikroskopia
- Molekyylibiologian menetelmät
- Hammaslääketieteellinen röntgenologian täydennyskoulutusjakso
- Kudosten normaalirakenne
- Kehitys- ja kasvuhäiriöt
- Infektiosairaudet
- Aineenvaihduntasairaudet
- Autoimmuunisairaudet
- Suun ja pään alueen kasvaimet
- Elinpatologia soveltuvin osin

Muu koulutukseen liittyvä toiminta

- Suupatologian, röntgenologian ja suu- ja leukakirurgian seminaareihin osallistuminen vähintään kahden vuoden ajalla
- Osallistuminen kotimaisiin ja kansainvälisiin alan kongresseihin
- Suupatologian alan tutkimustyö
- Osallistuminen patologian ja soveltuvin osin muiden lääketieteen laitosten esitelmä- ja seminaaritilaisuuksiin

Erikoisalakohtaiset ajankohtaiset kysymykset

- Suupatologiaan liittyvät koulutukset sekä soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ja koulustilaisuudet ajankohtaisista aiheista.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Säteilysuojelukoulutus

Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Katso tarkemmin sivu 17.

Erikoistuvan hammaslääkäriin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Erikoistuva hammaslääkäri pitää koulutuksensa ajan suupatologian alan lokikirjaa, josta käyvät ilmi koulutuksen kulloinenkin vaihe ja siihenastinen sisältö. Ajantasainen lokikirja auttaa seuraamaan yleisopintojen sekä sivu- ja pääosa-alueen teoreettisten opintojen etenemistä ja erityisesti pääosa-alueen käytännön koulutuksen kattavuutta (suun ja leukojen alueen erityyppisiä patologisia muutoksia edustavien kudoksenäytteiden tutkimisen tasapainoinen jakautuminen) koulutusajan puitteissa.

Vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat säännöllisin väliajoin koulutuksen alussa asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Erikoistuva hammaslääkäri arvioi suunnitelman täyttymistä kouluttajan/kouluttajiensa osalta.

Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu

Koulutusyksikkö järjestää tarvittavan sivuosa-alueen koulutuksen ja kuulustelun suupatologian ja/tai suulääketieteen alueella.

Kirjat:

- Suupatologia: Neville B.W., Damm D.D., Allen C.M. Bouquot J.E.: Oral & Maxillofacial Pathology (Saunders, uusin painos)
- Suulääketiede: Burket, L.W. et al.: Burket's oral medicine: diagnosis and treatment (People's Medical Publishing House-USA, uusin painos)

Suurradiologiaan erikoistuville lisäksi:

- Pieter J. Slootweg: Pathology of the Maxillofacial Bones (Springer International Publishing 2015)

HAMPAISTON OIKOMISHOITO

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuhenkilö

Dosentti Anna-Liisa Svedström-Oristo
Hammaslääketieteen laitos
Lemminkäisenkatu 2
20520 Turku
Puh. 029 450 4472
anlisve@utu.fi

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkärin tulee:

- Hallita hampaiston ja leukojen koko vaikeusastealuetta edustavien purentavirheiden ja kehityshäiriöiden diagnosointi sekä hoidon suunnittelu ja toteutus
- Kyetä suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito väestötasolla
- Kyetä kouluttamaan ja ohjaamaan seulontaan ja hoidon toteutukseen osallistuvia hoitotiimin jäseniä
- Pystyä toimimaan moniammatillisen hoitotiimin jäsenenä sekä asiantuntijana erikoisalaa koskevissa kysymyksissä
- Kyetä seuraamaan ja ymmärtämään erikoisalalan kehitystä ja kirjallisuutta

Koulutusohjelman kesto ja rakenne

Koulutuksen määrä vuodessa on noin 1700 tuntia, kolmessa vuodessa yhteensä noin 5000 tuntia. Koulutusohjelma koostuu yleisopinnoista, erikoisalakohteisista opinnoista, tutkielmasta ja klinisestä palvelusta. Teoreettiset opintojaksot (yhteensä n. 1500 tuntia) sisältävät luentoja, harjoituksia, seminaareja, kirjallisuuskatsauksia ja oma-toimista opiskelua. Kliinistä työskentelyä on yhteensä noin 3500 tuntia. Koulutusohjelmassa on otettu huomioon v. 1991 julkaistun ERASMUS-raportin suositukset.

1. Yleisopinnot

- Kirjaston käyttö ja tiedon hallinta
- Kliininen valokuvaus
- Pään ja kaulan anatomia ja embryologia
- Solu ja kudosisologia
- Kliinisen hammaslääketieteen täydennysjakso
- Purentafysiologia
- Tieteen filosofia ja sosiaalihammaslääketiede
- Biostatistiikka
- Genetiikka
- Foniatria
- Psykologia
- Ravinto-oppi
- Yleislääketieteen täydennysjakso

- o korva, nenä ja kurkkutaudit
- o lastentaudit
- o lasten ja nuorten psykiatria
- o neurologia
- o kasvojen alueen onkologia
- Muut
 - o moniammatillinen johtamiskoulutus

2. Erikoisalakohtaiset opinnot

- Kallon ja leukojen kasvu
- Hampaiston ja purennan kehitys
- Hammaslääketieteellinen genetiikka
- Purentavirheiden
 - o epidemiologia
 - o seulonta ja purennan kehityksen seuranta
 - o diagnostiikka, biometria ja kefalometria
 - o preventio ja interseptiivinen hoito
- Oikomishoidon periaatteet, mahdollisuudet ja rajoitukset
- Ortodontisen ja ortopedisen oikomishoidon suunnittelu ja toteutus
- Ortodontinen varhaishoito
- Oikomishoitoon liittyvät kudokset
- Kallon ja kasvojen ja hampaiston kehityshäiriöt
- Ortodontis-kirurginen hoito

3. Tutkielma

Itsenäinen tai yhteistyönä tehtävä laaja kirjallisuuskatsaus, potilastapausselostus tai tutkimustyö, ja sen pohjalta kirjoitettu raportti, julkaisu tai ortodontian alaan kuuluva väitöskirja.

4. Kliininen palvelu

Kliininen palvelu on hoitopalvelujen tuottamista. Se suoritetaan erikoistumisvirassa Turussa tai muussa hammas-hoitopalveluja tuottavassa yksikössä, jonka kanssa Turun yliopistolla on hammaslääkärin erikoistumista koskeva koulutussopimus.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärinkoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Säteilysuojelukoulutus

Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Katso tarkemmin sivu 17.

Erikoistuvan hammaslääkärin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Erikoistuva hammaslääkäri laatii koulutuksen alussa henkilökohtaisen koulutussuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Opintosuunnitelman pohjana ovat erikoistuvan ja kouluttajan yhdessä asettamat tavoitteet. Oppimista arvioidaan asetettujen tavoitteiden pohjalta säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Arvioinnissa käytetään tukena ajantasaista lokikirjaa, josta käyvät ilmi koulutuksen kulloinenkin vaihe ja siihenastinen sisältö.

Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu

Proffit WR: Contemporary orthodontics (Mosby)

KLIININEN HAMMASHOITO,

Suuntautumisvaihtoehtoina kariologia ja endodontia, parodontologia, protetiikka ja parentafysiologia, sekä lasten hammashoito

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman eri suuntautumisvaihtoehtojen vastuuhenkilöt

Kariologia ja korjaava hammashoito	professori Arzu Tezvergil-Mutluay	arztez@utu.fi
Parodontologia	professori Eija Könönen	eijkon@utu.fi
Protetiikka ja parentafysiologia	professori Timo Närhi	timnar@utu.fi
Lasten hammashoito	professori Arzu Tezvergil-Mutluay	arztez@utu.fi

Hammaslääketieteen laitos

Lemminkäisenkatu 2

20520 Turku

Koulutusohjelman tavoitteet ja koulutuksen yleiskuvaus

Jatkokoulutusohjelman päämääränä on antaa opiskelijalle valmiudet hallita laaja-alaisesti kliinisen hammashoidon osa-alueet kariologia, endodontia, parodontologia, protetiikka, parentafysiologia ja lasten hammashoito. Monipuolinen diagnostiikka ja hoidon suunnittelu ovat myös keskeisesti mukana koulutuksessa. Tälle perustalle erikoistuja syventää tietojaan ja taitojaan itse valitsemillaan osa-alueilla, joista yksi on pääosa-alue ja kaksi sivuosa-alueita.

Kliinisen hammashoidon osa-alueet valitaan kliinisen hammashoidon erikoisalan sisäلتä. Erillisestä anomuksesta tästä voidaan poiketa vastuuhenkilön päätöksellä.

Kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkärin tulee

- Hallita käytännössä vaativien kliinisen hammashoidon potilaiden diagnosointi, profylaksia, hoidon suunnittelu ja kokonaisvaltainen potilaan hoidon toteutus
- Osata toimia konsultaatiotehtävissä ja osata antaa hoito-ohjeita yleishammaslääkärille
- Kyetä toimimaan alansa opettajana terveydenhuollon henkilöstön koulutuksessa
- Pystyä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana
- Seurata ja ymmärtää eri osa-alojen kehitystä ja kirjallisuutta

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:

- Käytännön palvelun ja teoreettisen koulutuksen suorittaminen
- Kymmenen valmiiksi hoidetun, vaativaa hoidon suunnittelua ja toteutusta edellyttävän potilastapauksen esittely.
- Kirjallisuuteen perustuvia seminaariesityksiä 1–2 kertaa lukukaudessa
- Tutkielma tai tieteellinen tai katsausartikkeli, tai osallistuminen tieteellisen artikkelin kirjoittamiseen

Koulutusohjelman kesto ja rakenne

Opetuksen määrä vuodessa on noin 1700 t, kolmessa vuodessa yhteensä noin 5000 tuntia. Koulutus koostuu 1) yleisopinnoista (yhteistä hammaslääketieteen eri aloille), 2) erikoisalakohtaisista opinnoista, 3) kliinisestä palvelusta ja 4) tutkielman laatimisesta. Teoreettiset opinnot (n. 1500 t) sisältävät luentoja, harjoituksia, seminaareja, kirjallisuuskatsauksia ja omatoimista opiskelua. Kliininen palvelu on hoitopalvelujen tuottamista ja se tapahtuu osana terveydenhuoltojärjestelmää ja alkaa heti opintojen alussa. Kliininen palvelu suoritetaan osittain Turussa sekä myös muilla paikkakunnilla. Kliinistä työskentelyä on yhteensä n. 3500 t. Alla on kuvattu tarkemmin koulutuksen eri osa-alueet (1–4), sekä erikoisalakohtaisten opintojen sisältö.

1. Yleisopinnot

- Tiedon hallinta
- Kirjaston käyttö
- Kliininen valokuvaus
- Anatomian luennot
- Kliinisen tutkimuksen menetelmät
- Kliinisen hammaslääketieteen täydennysjakso
- Hammaslääketieteellisen diagnostiikan täydennysjakso (suupatologia – suurradiologia)
- Sosiaaliammaslääketiede
- Yleislääketieteen täydennysjakso
 - o sisätaudit
 - o farmakologia
 - o neurologia
 - o korva-, nenä- ja kurkkutaudit
 - o geriatria
 - o kasvojen alueen onkologia
 - o lastentaudit
- Muut
 - o moniammatillinen johtamiskoulutus

2. Erikoisalakohtaiset opinnot

Kariologia ja endodontia

- Kariologian täydennysjakso

- o kariksen etiologia ja epidemiologia
- o kariksen patogeneesi
- o kariksen profylaksia
- o diagnostiset menetelmät ja kariesriskin arviointi
- o korjaava hoito, preparointi ja täyteaineet
- o pulpan ja dentiinin biologia
- o pulpan ja juurenhoito
- o hammastraumoihin liittyvä pulpan ja juurenhoito
- Kariksen mikrobiologia ja immunologia
- Sylki ja remineralisaatio, eroosiot
- Alentunut syljeneritys: syyt ja hoito
- Juurikanavainfektion mikrobiologia ja komplisoidut juurihoidot
- Ajankohtaiset tutkimusongelmat

Parodontologia

- Parodontologian täydennysjakso
 - o terve parodontium
 - o parodontaalisairauksien luokittelu
 - o parodontaalisairauksien epidemiologia
 - o parodontaalisairauksien etiologia
 - o parodontaalisairauksien diagnostiikka
 - o parodontaalisairauksien hoitoperiaatteet
- Parodontaalinen mikrobiologia ja biofilmikonsepti
- Parodontaalisairauksien patogeneesi
- Riskinarviointi parodontologiassa
- Tupakasta vieroittaminen
- Ei-kirurginen hoito
- Vaikean parodontiitin hoidossa käytettävä lääkitys
- Parodontaalikirurgia
- Purennan rehabilitaatio
- Peri-implanttikudokset
- Peri-implanttisairauksien diagnostiikka, ehkäisy ja hoito
- Parodontaalisairaudet ja yleisterveys
- Ajankohtaiset tutkimusongelmat

Protetiikka

- Peruskoulutuksen asiasisällön kertausta
 - o kruunu- ja sillaprotetiikka
 - o osaproteesit
 - o kokoproteesit
 - o proteesien korjaukset
- Purennan rekonstruktio kiintein ja yhdistelmärakentein
- Pienet jäännöshampaistot
- Vaikeat kokoproteesit
- Gerodontoprotetiikka

- Leukavammaproteesit
- Parodontoprotetiikka
- Ortodontian ja kirurgian preproteettinen käyttö
- Implantaattiproteesit
- Suun ulkopuolella tehtävät täytteet ja osakruunut
- Syventävä materiaalioppi
- Proteettisten töiden laboratoriotekniikka
- Ajankohtaiset tutkimusongelmat

Purentafysiologia

- Purentaelimen rakenne ja toiminta
- Purentaelimen toimintahäiriöiden:
 - o etiologia
 - o epidemiologia
 - o patogeneesi
 - o diagnostiikka
 - erotusdiagnostiikka
- Purentaelimen toimintahäiriöiden hoito
- Ajankohtaiset tutkimusongelmat

Lasten hammashoito

- Suun lihakset, purenta ja puheen kehitys
- Lasten ravintotottumukset, erityisesti sokerin saanti
- Lasten suu- ja hammassairauksien epidemiologia
- Lapsen suun tutkiminen, diagnostiset välineet ja hoitosuunnitelma
- Lapsen suuhygieniatottumukset ja välineet
- Varhaislapsuuden karies ja sen ehkäisy
- Hammashoitopelon synty, ehkäisy ja hallinta
- Typpioksiduuli-happi-sedaatio hammashoidossa
- Anestesiahammashoidon periaatteet
- Hammashoitokivun ehkäisy ja hallinta lapsilla
- Korjaavan hoidon menetelmät ja materiaalit lapsilla
- Perinnöllisten ja hankittujen hampaiston kehityshäiriöiden hoito
- Maitohampaan pulpanhoito
- Lasten ja nuorten hammastapaturmat, ensiapu ja hoito
- Vakavien yleissairauksien huomioiminen lasten hammashoidossa
- Kehitysvammaisuuden huomioiminen lasten hammashoidossa
- Kallon ja leukojen kasvu*
- Hampaiston ja purentaelimen kehitys*
- Hammaslääketieteellinen genetiikka*
- Purentavirheiden epidemiologia*
- Purentavirheiden seulonta ja purentaelimen kehityksen seuranta*
- Ortodonttinen varhaishoito*
- Halkiot ja muut kasvojen ja kallon deformeetit*

Mikäli kliinisen hammashoidon erikoisalan sisällä halutaan syventyä lasten hammashoittoon, osallistutaan tähdellä* merkittyihin osioihin, jotka pidetään yhdessä ortodontian EHL-koulutuksen kanssa.

Muuta lasten hammashoidon suuntautumisvaihtoehdosta

Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, mikä tapahtuu erikoistumisvirassa TYKS:n Lasten hammashoidon yksikössä tai muussa Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan hyväksymässä terveyspalveluja antavassa yksikössä.

Koulutus pitää sisällään TYKS:n Lasten hammashoidon yksikössä hoidossa olevien sekä sinne erikois- ja erityistason hammashoittoa varten lähetettyjen lasten ja nuorten hoidon. Käytännön palveluun sisältyy mm. lasten ja nuorten hammashoittoa sedaatioissa ja yleisanestesiassa, somaattisesti tai psyykkisesti sairaiden sekä vammaisten lasten ja nuorten hammashoito ja oraalimotorinen hoito. Terveyskeskuksessa tai muussa vastaavassa yksikössä koulutuksessa oleva hoitaa erityistason lapsipotilaita. Lisäksi erikoistuja osallistuu soveltuvin osin Turun yliopiston oikomishoidon jatkokoulutusohjelmaan (Kallon ja leukojen kasvu, Hampaiston ja purennan kehitys, Hammaslääketieteellinen genetiikka, Purentavirheiden epidemiologia, Purentavirheiden seulonta ja purennan kehityksen seuranta, Ortodonttinen varhaishoito ja Halkiot ja muut kasvojen ja kallon deformatiitit) ja TYKS:n Lastenklinikan oppialaa tukeviin seminaareihin ja esitelmätilaisuuksiin.

3. Kliininen palvelu

Kliininen palvelu on hoitopalvelujen tuottamista ja se suoritetaan erikoistumisvirassa. Harjoittelu on vaativien potilastapausten diagnostiikkaa, hoidon suunnittelua ja kokonaisvaltaista hoidon toteutusta. Vaatimuksiin kuuluu 15 dokumentoidun vaativaa hoidon suunnittelua ja toteutusta edellyttävän hoitotapauksen esittely.

4. Tutkielma

Itsenäinen tai yhteistyönä tapahtuva tutkielma sekä kirjallinen potilastapausselostus, joka pyritään julkaisemaan alan lehdessä.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Säteilysuojelukoulutus

Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Katso tarkemmin sivu 17.

Erikoistuvan hammaslääkäriin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPSU) laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa. Suunnitelmasta ilmenevät koulutuksen tavoitteet, koulutusajanjaksot ja -paikat. Erikoistuva hammaslääkäri pitää koulutuksensa ajan lokikirjaa, josta käyvät ilmi koulutuksen kulloinenkin vaihe ja siihenastinen sisältö. Ajantasainen lokikirja auttaa seuraamaan yleisopintojen sekä sivu- ja pääosa-alueen teoreettisten opintojen etenemistä ja erityisesti pääosa-alueen käytännön koulutuksen kattavuutta.

Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

Koulutusyksiköiden järjestämät sivuosa-alueiden kuulustelut

Kariologia ja endodontia

Kirjat (viimeisin painos):

- Fejerskov O, Bente Nyvad, Kidd E (toim.). Dental caries – the disease and its clinical management. Blackwell- Munksgaard 2015
- Haapasalo M., Endal U. & Friedman S. (Eds): Visual endodontics curriculum: An interactive DVD-ROM (Quintessence Publishing) uusin versio

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta painotusalueelle soveltuvin osin):

- Caries Research
- Journal of Dental Research
- Endodontic Topics: Endodontology and medically compromised patients. Vol 4, March 2003
- Suomen Hammaslääkärilehti

Parodontologia

Kirja (viimeisin painos):

- Carranza's Clinical Periodontology. Newman M.G., Takei H.H., Klokkevold P.R. (Eds.) (Saunders)

Lisäksi:

- Parodontitiitin Käypä hoito -suositus

Protetiikka ja purentafysiologia

Kirjat (viimeisin painos):

- Okeson J.P.: Management of temporomandibular disorders and occlusion (Mosby)
- Öwall B., Käyser A.F. & Carlsson G.E.: Prosthodontics. Principles and management strategies (Mosby-Wolfe)
- Shillingburg H.T., Jacobi R. & Brackett S.E.: Fundamentals of tooth preparations for cast metal and porcelain restorations (Quintessence)
- O'Brien W.J.: Dental materials and their selection (Quintessence) uusin painos
- George Zarb, Tomas Albrektsson, Gerald Baker, Ste-ven Eckert, Clark Stanford, Dennis Tarnow and Ann Wenneberg (Eds). Osseointegration: On continuing Synergies in Surgery, Prosthodontics and Biomaterials" (Quintessence).
- Karlsson S., Nilner K. & Dahl B. (Eds.): A textbook of fixed prosthodontics. The Scandinavian approach (Förlagshuset Gothia)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta):

- International Journal of Prosthodontics Clinical Oral Implants Research
- Journal of Oral Rehabilitation
- Journal of Craniomandubular Practice

Lasten hammashoito

Kirjat (viimeisin painos):

- Koch G & Poulsen S: Pediatric dentistry - A clinical approach. (Munksgaard)

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

6 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuhenkilö

Professori Hanna Thorén
Hammaslääketieteen laitos, Lemminkäisenkatu 2, 20520 Turku
Puh. 050 5760708
hanna.thoren@utu.fi

Koulutusohjelman tavoitteet ja koulutuksen sisältö

Koulutusohjelma on tarkoitettu hammaslääkäreille ja lääkäreille. Erikoistumiskoulutuksen aikana hammaslääkärit saavat täydentävää lääketieteen koulutusta ja lääkärit täydentävää hammaslääketieteen koulutusta. Muilta osin koulutusohjelma on sama kaikille koulutettaville. Perustutkinnosta riippuen koulutusohjelmasta valmistuu suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkäreitä tai erikoislääkäreitä. Koulutusohjelman suorittanut hallitsee suu- ja leukakirurgian alaan kuuluvien sairauksien ja vammojen diagnostiikan ja hoidon, kykenee toimimaan alansa opetus-, suunnittelu-, kehittämis- ja konsultaatiotehtävissä, ja kykenee osallistumaan eri hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen väliseen yhteistyöhön

Koulutusohjelman kesto ja rakenne

Koulutusohjelman pituus on 6 vuotta, johon sisältyy 9 kuukauden terveystieteiden palvelu. Ennen suu- ja leukakirurgian erikoistumiskoulutuksen aloittamista suoritetuista hammaslääkärin ja lääkärin tutkinnoista voidaan lukea hyödyksi koulutusaikaa lyhentävänä korkeintaan 2 vuotta.

Erikoisalan eriytyvä koulutus (5 v 3 kk)

Eriytyvä koulutus suoritetaan Turun yliopistollisen keskussairaalan suu- ja leukasairauksien klinikassa. Osa koulutuksesta voidaan suorittaa muussa tiedekunnan hyväksymässä yksikössä. Eriytyvän koulutuksen keskeiset sisältöalueet ovat dentoalveolaarinen kirurgia, hammas- ja leukaperäiset infektiot, preproteettinen kirurgia ja siihen liittyvä implantologia, leukojen ja kasvojen deformiteetit ja anomaliat, sylkirauhassairaudet, leukanivelen sairaudet, suun- ja leukojen krooniset kiputilat, kasvotraumatologia, limakalvosairaudet, suun- ja leukojen kystat sekä hyvän- ja pahanlaatuiset kasvaimet rekonstruktioineen. Koulutuksen aikana opiskelija osallistuu seuraaviin rotaatiojaksoihin: dentoalveolaarinen kirurgia, preproteettinen kirurgia ja implantologia, deformiteettikirurgia, kasvainkirurgia ja kasvokipu. Erikoistumisen aikana opiskelija osallistuu klinikan suu- ja leukakirurgian päivystykseen.

Täydentävä lääketieteellinen/hammaslääketieteellinen koulutus

Täydentävien opintojen tavoitteena on perehdyttää koulutettava suu- ja leukakirurgian työssä tarvittaviin lääketieteen ja hammaslääketieteen tietoihin ja taitoihin. Koulutuksessa olevat hammaslääkärit hankkivat täydentävää lääketieteen koulutusta ja lääkärit täydentävää hammaslääketieteen koulutusta. Koulutuksesta tehdään henkilökohtainen opintosuunnitelma koulutusohjelman vastuhenkilön kanssa. Täydentävä koulutus käsittää sekä teoreettisia opintoja että kliinistä palvelua. Täydentävässä lääketieteen koulutuksessa keskeisiä sisältöalueita, soveltuvin osin, ovat mm. korva-, nenä- ja kurkkutaudit, sisätaudit, anestesia ja tehohoito, ortopedia ja traumatologia,

plastiikkakirurgia, neurokirurgia, neurologia, onkologia, ihotaudit, lastentaudit ja kliininen farmakologia. Täydentävässä hammaslääketieteen koulutuksessa keskeisiä sisältöalueita, soveltuvin osin, ovat mm. kariologia, endodontia, parodontologia, hammasproteesioppi, kliininen purentafysiologia, ortodontia, suurradiologia ja suupatologia.

Toimipaikkakoulutus

Toimipaikkakoulutus toteutuu koulutusyksikön jokapäiväisessä käytännön toiminnassa, sisältäen säännöllistä käytännön työhön ohjaavaa koulutusta eli potilaan diagnostiikkaan ja kirurgiseen hoitoon liittyvää opetusta ja ohjausta. Koulutus toteutuu myös säännöllisesti toistuvissa ortognaattiskirurgisissa, implanttikirurgisissa ja kasvainkirurgisissa suunnittelukokouksissa, radiologian kokouksissa sekä potilastapaus-, kirjallisuus- ja teach-in seminaareissa.

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus

Koulutettavan tulee suorittaa kurssimuotoista teoreettista koulutusta klinikan ulkopuolella yhteensä 50 tuntia. Kurssit suunnitellaan niin, että ne tukevat suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman tavoitteita. Kurssimuotoisen koulutuksen lisäksi koulutettava tekee itsenäisesti tai yhteistyönä tutkielman tai kirjallisen potilastapausselostuksen, jonka voi korvata tieteellisessä lehdessä julkaistulla artikkelilla.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Säteilysuojelukoulutus

Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Katso tarkemmin sivu 17.

Erikoistuvan hammaslääkäriin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Erikoistuva laatii koulutuksen alussa henkilökohtaisen opintosuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Opintosuunnitelman pohjana ovat erikoistuvan ja kouluttajan yhdessä asettamat tavoitteet. Oppimista arvioidaan asetettujen tavoitteiden pohjalta säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Arvioinnin tukena käytetään lokikirjaa.

Koulutuspaikat ja koulutusvirat

Turun yliopistollisen keskussairaalan suu- ja leukasairauksien klinikassa on 3 erikoistuvan virkaa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.

TERVEYDENHUOLTO

3 vuoden koulutusohjelma

Koulutusohjelman vastuhenkilö

Professori Satu Lahti
Hammaslääketieteen laitos
Lemminkäisenkatu 2, 20014 Turun yliopisto
Puh. 040 701 2386
satu.lahti@utu.fi

Koulutusohjelman tavoitteet ja koulutuksen sisältö

Terveydenhuollon erikoishammaslääkärin tulee:

- tuntea terveyden, sairauden ja sosiaalisen ympäristön kehityssuunnat Suomessa ja maailmalla sekä ymmärtää näiden vaikutukset omaan toimintaympäristöön
- ymmärtää terveydenhuollon toimintatapojen perusteena olevan tieteellisen tiedon karttumisprosessi sekä osata kriittisesti arvioida, soveltaa ja tuottaa tutkimustietoa oman toimintaympäristön tarpeisiin
- osata arvioida väestön terveystalouden tarvetta, niiden vaikuttavuutta, tehokkuutta ja laatua
- tuntea terveydenhuollon suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmä sekä terveydenhuoltoa koskevat säädökset ja etiikka
- tuntea suu-terveyden edistämiskeinot ja suusairauksien ehkäisymenetelmät sekä osata soveltaa niitä toimintaympäristössään
- tuntea sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillisen johtamisen perusteet ja osata soveltaa näitä omassa toimintaympäristössä
- osata kriittisesti arvioida omaa toimintaansa ja omaksua jatkuvan oppimisen toimintamalli

Koulutus koostuu käytännön koulutuksesta, joka sisältää toimipaikkakoulutuksen, teoreettisesta koulutuksesta sekä oman oppimisen ja koulutuksen toimivuuden kehittämistä ja arvioinnista. Lisäksi koulutukseen kuuluu valtakunnallinen erikoisalakohtainen kuulustelu.

Koulutuksen kesto ja rakenne

Terveydenhuollon erikoishammaslääkärin koulutusohjelman kokonaispituus on 3 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa. Terveydenhuollon erikoishammaslääkärikoulutus suoritetaan yliopiston hyväksymässä erikoisalan koulutukseen tarkoitettussa virassa, toimessa tai tehtävässä.

Käytännön koulutus

Terveydenhuollon koulutusohjelman käytännön koulutus sisältää toimimisen terveydenhuollon suunnittelu-, seuranta- ja arviointitehtävissä siihen soveltuvissa organisaatioissa (esim. yliopisto, sosiaali- ja terveysministeriö, THL, Kela, aluehallintovirasto, terveyskeskus). Koulutuksesta vähintään 9 kk tulee suorittaa terveyskeskuksessa. Käytännön koulutukseen liittyy toimipaikkakoulutus, joka sisältää osallistumisen organisaatioiden säännölliseen toimintaan kuten kokouksiin, seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin.

Teoreettinen koulutus

Teoreettisten opintojen tavoitteena on perehdyttää koulutettava terveydenhuollon hallinto- ja asiantuntijatehtävissä tarvittaviin tietoihin, taitoihin ja niiden soveltamiseen. Opinnot valitaan niin, että ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, joka rakentuu oppijan aiemman tiedon ja kokemuksen sekä tavoitteiden mukaan. Erityisesti perehdytään tiedon hankintaan ja kriittiseen arviointiin, omaa toimintaympäristöä koskevan tiedon tuottamiseen, menetelmäopintoihin, hallintoon, johtamiseen, suunnitteluun sekä eettisiin ja taloudellisiin kysymyksiin. Teoreettisia opintoja tulee olla vähintään 60 opintopistettä, joiden lisäksi tehdään opinnäytetyö, joka on laajuudeltaan 20 opintopistettä.

Moniammatillinen johtamiskoulutus

Erikoishammaslääkärikoulutukseen kuuluu pakollisena 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joihin on sisällytettävä sekä teoreettisia kurssimuotoisia opintoja, projektityö että portfolio. Johtamisopinnot voi suorittaa missä tahansa koulutuksen vaiheessa, katso tarkemmin sivu 14.

Terveydenhuollon erikoislääkärin ja terveydenhuollon erikoishammaslääkärin koulutusohjelmissa on mahdollisuus suorittaa maksutta 30 op laajuisesti moniammatillisen johtamiskoulutuksen kursseja.

Moniammatillinen johtamiskoulutus voidaan sisällyttää henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa joko käytännön koulutukseen, teoreettiseen koulutukseen tai molempiin.

Säteilysuojelukoulutus

Kaikkien erikoistuvien hammaslääkärien tulee hankkia säteilysuojelun täydennyskoulutusta vähintään 20 tuntia viiden vuoden tarkastelujakson aikana. Katso tarkemmin sivu 17.

Erikoistuvan hammaslääkärin ohjaus, oppimisprosessin seuranta ja arviointi

Erikoistuva hammaslääkäri laatii koulutuksen alussa henkilökohtaisen koulutussuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Henkilökohtaisen koulutussuunnitelman pohjana ovat erikoistuvan ja kouluttajan yhdessä asettamat tavoitteet koulutukselle. Osaamista arvioidaan koulutusohjelman tavoitteiden pohjalta säännöllisin väliajoin kouluttajan kanssa, ja vastuuhenkilön kanssa vähintään vuosittain. Arvioinnin tukena käytetään säännöllisesti päivitettävää oppimispäiväkirjaa. Erikoistuva hammaslääkäri arvioi myös saamaansa koulutusta ja sen toimivuutta sekä antaa palautetta kouluttajalle ja vastuuhenkilölle.

Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallisen erikoishammaslääkärikuulustelun kuulusteluvaatimukset on koottu erilliseen tiedostoon, joka löytyy Helsingin yliopiston [internet-sivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuja on opinto-oikeutensa saanut.